

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
April 10, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, BALANDIS — APRIL 10, 1997

Nr. 69

JAV viceprezidento ir Lietuvos Seimo pirmininko susitikimas

Al Gore: Rusija nesutrukdys Baltijos valstybių prėjimo į NATO

Vašingtonas, balandžio 8 d. — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis susitiko su JAV viceprezidentu Al Gore, kuris susitikimą pradėjo žodžiais „Jūs turite daug draugų Amerikoje“. „JAV — Lietuvos draugas“, atsakė Seimo pirmininkas ir pakvietė Al Gore apsilankyti Lietuvoje.

Vytautas Landsbergis padėkojo JAV administracijai už leidimą trims pulkininkams vykti į Lietuvą dirbti, padedant jai kuo greičiau įgyvendinti vakarietiškus karinius standartus, reikalingus integracijai ir narys NATO. Seimo pirmininkas pabrėžė, jog Lietuvos išsilavinimas dar nebaigtas, ir nepriklausomybę dar reikia užtvirtinti.

Daugiausia dėmesio susitikimo metu buvo skirta Lietuvos saugumo garantijoms ir Lietuvos narys NATO. Susitikimas Madride ir jo rezultatai — tai labai svarbus momentas, sakė Vytautas Landsbergis. Jo įsitikinimu, didelę reikšmę turi kokią signalą Lietuva gaus prieš Madrido susitikimą, Madrido susitikimo metu ir po susitikimo. Lietuvai reikia žinoti, ar ją remia. Lietuvai reikia išgirsti — „jie mūsų, jie Vakarų dalis, jie Vakarų demokratijos dalis“.

Susitikimo metu Al Gore informavo, jog geriausiai pasirodusios valstybės liepos mėnesį bus pakviestos narystei NATO, tačiau iki šiol ne nuspręsta, kurias šalis pakviesti. Vytautas Landsbergis, kalbėdamas apie pirmąją plėtros bangą, atkreipė Al Gore dėmesį, jog Lenkija ir Lietuva tenkina tuos pačius reikalavimus, keliamus narėms-kandidatėms. Nėra sienų ir teritorinių problemų su kaimynais, su Rusija išvis nėra, išspręstas mažumų klausimas, tvirta valiuta ir stiprėjanti ekonomika. Netgi Karaliaučiaus srities problema yra bendra tiek Lenkijai, tiek Lietuvai.

Al Gore reikė JAV pasitenkinimą gilejančiais Lietuvos ir Lenkijos santykiais ir pagedavimą stiprinti Baltijos šalių bendradarbiavimą. Amerikos viceprezidentas užtikrino, jog pirmosios narės nebus paskutinės, ir NATO durys tikrai neuždarys. Rusija neturės veto teisės ir negalės sutrukditi Baltijos šalių priėmimo į Šiaurės Atlanto Sąjungą. Amerika pasirodusi apsaugoti Lietuvą nuo patekimo į „pilkąją zoną“, ji pasiūlys tam tikrus mechanizmus: sustiprintą bendradarbiavimą vanden taikos, dalyvavimą Atlanto Bendradarbiavimo Taryboje, Baltijos veiksmų planą, JAV-Baltijos šalių susitarimą. Tačiau visa tai nebus NATO pakaitalas, bet kelias į NATO narystę.

Al Gore pabrėžė, jog Lietuva ir JAV siekia to paties tikslo — užtikrinti Lietuvos integraciją į Vakarų struktūras.

Vytautas Landsbergis atkreipė viceprezidento dėmesį į tai, jog Rusija nėra vienalytė. Egzistuoja „vakarykštė“ Rusija, šiandieninė ir rytdienos Rusijos, sakė Seimo pirmininkas.

kas. Lietuva nenori patekti į „vakarykštės“ Rusijos planus. Būtų gerai, jei JAV padarytų aiškesnį pareiškimą ar patvirtinimą apie savo paramą Lietuvos kelyje į NATO, o taip pat padėtų Lietuvai tą tikslą pasiekti. Al Gore patikino, kad Amerikos diplomatai turės rasti būdus šiam patvirtinimui išreikšti.

Al Gore patikino, kad JAV pasiryžusi padėti Lietuvai tapti pirmą kartą istorijoje susivienijusios Europos dalimi. Lietuvos uždavinys — išspręsti Europos Sąjungos keliamus uždavinius. JAV į tai žiūri teigiamai ir optimistiškai. Vytauto Landsbergio nuomone, kelias į Europos Sąjungą yra ilgas, tačiau Lietuva pasiryžusi atlikti visus „namų darbus“.

Susitikimo pabaigoje A. Gore domėjosi žydų knygų bei torų likimu, paminėjo ir įtariamą Aleksandro Lileikio bylą. Vytautas Landsbergis patikino, jog buvę nesupratimai dėl žydų religinio kultūrinio palikimo išsiaiškinti ir tikimasi tolesnio glaudaus bendradarbiavimo, ieškant abiem pusėms naudingų sprendimų. Dėl A. Lileikio bylos abu aukštieji pareigūnai sutiko, jog reikia teisingo bylos nagrinėjimo ir teisingumo.

Susitikime dalyvavo Leon Furth, viceprezidento patarėjas užsienio politikai, Daniel Fried, specialus viceprezidento patarėjas, Marshall Adaire, Valstybės departamento sekretoriaus pavaduotojas, Alfonso Eidintas, Nepaprastasis ir įgaliotasis Lietuvos ambasadorius Amerikoje, Dariusz Semas, ambasados patarėjas, Vytautas Žalys, ambasados patarėjas, Loreta Zakarevičienė, Seimo pirmininko atstovė spaudai.

Susitikimas su JAV Kongreso nariais

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis susitiko su JAV Kongreso atstovais Benjamin Gillman, Porter Goss ir Thomas Campbell. Susitikimo metu daug dėmesio buvo skirta Lietuvos siekiui tapti NATO nare. Vytauto Landsbergio įsitikinimu, Lietuvos teisė ir galimybė papildyti sąjungos gretas yra svarbi ne tik Lietuvai, bet ir visam Centrinės-Baltijos Europos regionui. Seimo pirmininkas atkreipė dėmesį į terminą „expansion“ (plėtimas). Jo nuomone, tai klaidingas išsireiškimas, nes ne NATO plečiasi savo iniciatyva, bet demokratines šalis prašosi į NATO gretas. Tai garantija valstybių stabilumui ir saugumui. Vytautas Landsbergis pabrėžė, jog Baltijos valstybės niekada nebuvo Sovietų Sąjungos dalis, bet buvo jėga inkorporuotos, todėl šio pobūdžio argumentai prieš Lietuvos priėmimą yra absurdiški, o jei tą daro Amerikos pareigūnai, jie nusikalsta savo šalis įstatymui. Rusijos emocišnis priešinimasis NATO plėtimuisi, Seimo pirmininko nuomone, yra apsimetas.

B. Gillman informavo, jog Atstovų Rumų Tarptautinių santykių komitetas ruošia nutarimą dėl „dalyvavimo NATO plėtros procese“. Vytautas

Nuotr.: Balandžio 6 d. Lietuvos Seimo pirmininkas (kairėje) prof. Vytautas Landsbergis, savo viešnagę Amerikoje pradėjęs Čikagoje, susitiko su JAV Kongreso atstovu Bobby Rush ir Lietuvos ambasadoriumi JAV dr. Alfonso Eidintu.

Politikai reikalauja informacijos apie pramoninkų derybas Rusijoje

Vilnius, balandžio 9 d. (BNS) — Seimo liberalių reformų frakcijos seniūnas Alvydas Medalinskas kreipėsi į ukio ministrą Vincą Babilų, prašydamas oficialiai informuoti apie praėjusią savaitę Maskvoje vykusias derybas su Rusijos pramoninkais.

Seimo narys trečiadienį sakė žurnalistams, kad ministro V. Babilius pasisakymais spaudoje jo netenkina. Pasak jo, ministras nekreipia dėmesio į tai, kad visuomenei būtina žinoti apie šiuos pokalbius.

Apie informacijos stoką dėl ministro bei Lietuvos pramoninkų konfederacijos prezidento Bronislavo Lubio ir Lietuvos pramoninės finansinės

Landsbergis buvo patikintas, kad Baltijos šalys nebus paliktos nuošalyje. Kai tik visiškai patenkins NATO keliamus reikalavimus, šios valstybės turės būti priimtos.

Susitikime dalyvavęs Kongreso narys Porter Goss, neseniai lankęsis Lietuvoje su Atstovų Rumų nario Gerald Solomon vadovaujama delegacija, pareiškė dar griežtesnę nuostata. Jo nuomone, dabar pats palankiausias metas priimti Baltijos šalis į NATO, todėl tai reikia ir padaryti.

B. Gillman domėjosi Lietuvoje esančių žydų knygų, torų bei dalies YIVO archyvo likimu. Vytautas Landsbergis pabrėžė, jog tai du skirtingi klausimai. Beveik 75 procentai M. Mažvydo bibliotekos saugyklose saugomų žydiškų knygų jau sutvarkytos. Pastatius naująją bibliotekos saugyklą, joje visi norintys galės susipažinti su išsaugota žydų literatūra bei periodika. Nesant pakankamai informacijos apie torų paskirti, jos galėjo būti saugomos bibliotekose ir muziejuose, manant, jog taip ir turi būti. Dabar galvojama apie tikrą religinę šią tekstų paskirti.

Kalbėdamas apie YIVO archyvą, Seimo pirmininkas priminė, jog didžioji šio archyvo dalis karo metu buvo išvežta į Vokietiją, o vėliau — į JAV. Kita dalis buvo išsaugota Lietuvoje. Atsisakyti to, kas yra Lietuvos palikimas, reikštų atsisakyti dalies savo istorijos, reikštų dar kartą naikinti žydų kultūrą. Mes to nenoretume, sakė Vytautas

grupės generalinio direktoriaus Romualdo Ramoškos susitikimų Maskvoje pažymima ir trečiadienį išplatintame Europos reikalų ministro Laimos Andrikenės pareiškime.

Apie „paslaptingą kelionę“ į Maskvą visi ten vykusieji „sutartinai“ atsisakė komentuoti, pažymį L. Andrikenė. Ministrės nuomone, tik R. Ramoška „atsargiai“ pareiškė BNS, paaiškindamas tikruosius kelionės tikslus.

Kilus skandalui, V. Babilius antradienį per interviu Lietu-

vos nepriklausomo kanalo televizijos naujienų laidai apkaltino BNS pateikus klaidingą informaciją, tačiau jokio specialaus pareiškimo nei anksčiau, nei po to nepadarė.

R. Ramoška praėjusią savaitę sakė BNS, kad numatyta įkurti tarptautinę pramoninę finansinę grupę, į kurią įsijungtų Lietuvos, Rusijos ir Baltarusijos, o vėliau — ir Ukrainos bei Vidurinės Azijos šalių pramoninėms finansinėms grupėms.

Tokios grupės įkūrimas suteiktų galimybę sumažinti arba visai panaikinti Rusijos importo muitus lietuviškoms prekėms.

Konservatoriai trukdo profsąjungoms surengti mitingą

Vilnius, balandžio 9 d. (BNS) — Lietuvos profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkas Algirdas Sysas kviečia žmones šį šeštadienį susirinkti į mitingą ir paraginti valdžią pirmiausia atsiskaityti su bankrutavusių įmonių darbuotojais, sukurti kompensavimo tvarką kylant šilumos kainoms ir rupintis darbo vietų išsaugojimu, vykstant privatizacijai.

Jo ketinimai praėjusią savaitę svarstyti Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto posėdyje, kurio pirmininke konservatorė Birutė Visokavičienė pasiūlė A. Sysui neorganizuoti tokios akcijos, o visus iškilusias problemas spręsti dialogo ir susitarimo būdu.

Spaudos konferencijoje trečiadienį A. Sysas pareiškė, kad tokiu būdu buvo pažeista Konstitucijoje numatyta žmogaus teisė turėti ir reikšti savo įsitikinimus ir draudimas trukdyti piliečiams rinktis į taikius susirinkimus. Jis

Landsbergis. Jis mano, kad reikia testuoti konstruktyvų bendradarbiavimą, sprendžiant abiem sudomintoms pusėms svarbias problemas.

Susitikimo pabaigoje B. Gillman domėjosi, kas Lietuvos valdžia daro ar žada daryti, atstatant teisingumą holokausto aukoms, jų ar jų palikuonių turinties teisės. Vytautas Landsbergis informavo apie kitų valstybių turto grąžinimo įstatymo veikimą bei diskusijas dėl pataisų.

Loreta Zakarevičienė Lietuvos Seimo pirmininko atstovė spaudai

Rūpestis sunkia kasdienybe pateisina lietuvių abejingumą dėl ES ir NATO

Vilnius, balandžio 9 d. (BNS) — Augantis abejingumas Lietuvos narys ES ir NATO lietuvių skaičius rodo, kad žmonės nesieja šių žingsnių su asmeninio gyvenimo pokyčiais. Tokias išvadas padarė Europos Komisijos tyrimo rezultatus išnagrinėję pareigūnai Lietuvoje.

Apklausa liudija, kad dabar Lietuvoje surengus referendumą dėl narystės ES, ją palaikytų 35 proc. žmonių, prieš balsuotų 6 proc., o 24 proc. nežinotų, ką daryti.

Vadinamoji „Eurobarometro“ apklausa pernai lapkritį buvo atlikta 20 Vidurio ir Rytų Europos šalių. Rezultatai parodė, kad Rumunija iš visų šio regiono šalių labiausiai nori įstoti į ES bei NATO, tuo tarpu Baltijos valstybėse tik ketvirtadalis apklaustųjų nuomone apie šias organizacijas yra teigiama.

Lietuvoje ES teigiamai vertina 22 proc. apklaustųjų (pernai tokių buvo 23 proc.), neigiamai manančių padaugėjo 1 proc. (nuo 2 iki 3 proc.), o nuomonės neturintųjų skaičius, palyginti su pernai, išaugo nuo 31 iki 40 proc.

Daugiausia tarp Baltijos šalių „euroskeptiku“ yra Estijoje — 29 proc. balsuotų už narystę, 17 proc. — prieš, o 35 proc. neapsisprendė. Latvijoje šie skaičiai atitinkamai — 34, 13 ir 32 proc.

Tačiau estai labiausia tarp Baltijos šalių norėtų į NATO — už tai referendume balsuo-

tų 32 proc. Estijos gyventojų, prieš — 11 proc., 35 proc. dar neapsisprendė. Latvijoje būtų 31 proc. NATO remėjų, 10 proc. priešininkų, o 32 proc. latvių nežinotų, ką daryti. Lietuvoje būtų 28 proc. NATO šalininkų, tiek pat neapsisprendusiųjų ir 9 proc. priešininkų.

Lietuvoje tyrimą atlikusios bendrovės „Baltijos tyrimai“ direktore Rasa Ališauskienė spaudos konferencijoje trečiadienį sakė, kad Lietuvoje formuojasi nuomone, kad valstybė dar negreit taps ES ir NATO nare, todėl daug svarbesnės atrodo „savo kiemo“ problemos.

Pirmą kartą atlikta ir Lietuvos politikų, verslininkų ir žurnalistų apklausa parodė, kad šiuose sluoksniuose palankių nuomonių yra žymiai daugiau. Teigiamai ES tikslus ir veiklą vertina 78 proc. apklaustųjų, visai nėra priešininkų, o 10 proc. nuomone neutrali.

Didžioji dalis nuomonę šiuo klausimu turintį gyventojų mano, kad plečiantis ES ir Lietuvos ryšiams, daugiausia laimės privatus verslas, kariuomenė, socialinė rūpyba, švietimas.

Daugiausia netekiantys laimės ūkininkai (24 proc.), tačiau jų „laimejimo“ procentas taip pat panašus (23 proc.). Taip pat manoma, kad labiausia nukentės mažų pajamų Lietuvos gyventojai.

Karalienė Jadvyga gali būti paskelbta šventąja

Vilnius, balandžio 9 d. (BNS) — Lenkijos ir Lietuvos karaliaus Jogailos žmona karalienė Jadvyga gali būti paskelbta šventąja, antradienį pranešė Vatikano atstovai.

Apie karalienės Jadvygos ir nacių nužudytosios vienuolės

Rinkimų rezultatai švenčionių rajone pripažinti negaliojančiais

Vilnius, balandžio 9 d. (BNS) — Vilniaus apygardos teismui pripažinus negaliojančiais rinkimus į švenčionių tarybą, Lietuvos Liberalų sąjunga mano tapusi „atpirkimo oziu“ ir politinių intrigu auka.

LLS valdybos narys Gintautas Babravičius žurnalistams sakė, jog konkrečių įrodymų, kad liberalai šiuurkščiai pažeidė rinkimų į savivaldybių tarybas įstatymą, teismo metu nebuvo pateikta, remtasi tik numanomais išvedžiojimais.

Pasak G. Babravičiaus, rinkimai švenčionyse nuo pat pradžių buvo surengti, o vėliau virto kova dėl politikų įtakos sričių. „Problema dirbtinai politizuota, ir labiausiai susijusi su Moterų partijos vadovės Kazimieros Prunskienės ateitimi šiame rajone“, sakė jis.

G. Babravičiaus manymu, dėl nevykusių rinkimų švenčionių rajone kalta yra Vyriausioji rinkimų komisija. Jis išreiškė viltį, jog šie nesupratimai išryškins rinkimų sistemos netobulumą.

Edith Stein kanonizavimą gali būti paskelbta per popiežiaus Jono Pauliaus II kelionę į Lenkiją, kuri planuojama gegužės pabaigoje, pranešė Reuters agentūra.

Vatikano pranešimu, popiežius paskelbė apie karalienės ir vienuolės palaiminimą, priskirdamas joms po vieną stebuklą. Antrojo stebuklo priskyrimas suteiktų galimybę paskelbti jas šventosiomis. Vatikano priskirti stebuklai smulkiau neapibūdinti.

Manoma, kad šventosiomis karalienė ir vienuolė popiežius paskelbs per 11 dienų trukmiančią kelionę po gimtąją šalį, kuri prasidės gegužės 31 dieną.

Karalienė Jadvyga mirė 1399 m., būdama 22 metų amžiaus. Lenkijos Katalikų Bažnyčia ją laiko viena labiausiai gerbiamą asmenybę. Jadvyga, Lenkijos karaliaus Liudviko I dukra, buvo sutuokta su Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu Jogaila pagal 1385 m. Krevos sutartį. Tapusi karalienė, ji pasisakė už konflikto su kryžiuočiais taikų sprendimą ir priešinosi Vytauto siekiam išsaugoti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės savarankiskumą.

KALENDORIUS

Balandžio 10 d.: Apolonijus, Ezekielis, Mintautas, Kilnutė.

Balandžio 11 d.: Stanislovas, Leonas, Gema, Vyktintas, Daugailė.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

POPIETĖ SU
ASTA BANIONYTE

Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės popietė LB įstaigai Washingtono paremti š.m. balandžio 6 d. vyko Dievo Apvaizdos Kultūros centre. 180 asmenų dalyvavo pietuose, kurių metu Algis Rugienius pristatė JAV Lietuvių Bendruomenės visuomeninių reikalų įstaigos Washingtono direktorę, buvusią detroitietę, Astą Banionytę.

Asta Banionytė savo 30 minučių kalboje džiaugėsi turėdama progą aplankyti savo tėviškę, susitikti su seniai bemaitytais draugais ir pažįstamais. Smulkiai paaiškino savo pareigas atstovaujant visiems lietuviams JAV Kongreso atstovų ir senatorių įstaigoje. Pranešė, kad naujame Kongrese yra daugiau kaip 200 naujų atstovų, kurie visai nėra susipažinę su Lietuva ir jos Nepriklausomybės atkūrimo eiga. Reikalinga LB apylinkių parama — budėti, klibinti ir palaikyti gyvą ryšį su savo Kongreso atstovais ir senatoriais. Pranešė, kad nei vienas Michigano Kongreso atstovas neremia Kongreso atstovo Solomoną įnešant NATO narystės rezoliuciją Pabaltijo valstybėms. Prašė paramos, aukų ir talkos Washingtono įstaigai.

Meninė pokylio programą atliko solistė Virginia Bruzytė-Muliolienė iš Clevelando. Ši, Australijoje gimusi dainininkė, šiuo metu dalyvauja Clevelando Operos „Cleveland Opera On Tour“ programoje. Padainavo 11 dainų. Jai akompanavo pianistas Michel Borowitz. Humoristas Vitalis Žukauskas, po 11 metų nuo jo paskutinio pasirodymo Detroito lietuvių visuomenei, atskrido iš New Yorko pralinksminti susirinkusius apie: „Ši, tą ir kai ką“. Dalyviai turėjo progos pamatyti iš Lietuvos atgabentą pirmosios lietuviškos knygos — Martyno Mažvydo Katedrizmo 450 metų sukakties ekslibrisų. Pietus ruošė LB apygardos pirmininkė Liuda Ruginienė ir LB Detroito apylinkės pirmininkė Nijolė Zelwinder, ir valdybos nariai. Popietės pėlnas buvo paskirtas LB įstaigai Washingtono paremti.

A.A.
ANTANAS SHURKUS

Š.m. balandžio 1 d., sulaukęs 75 m. amžiaus, mirė a.a. Antanas Shurkus. Velionis gimė veno Redford, Michigano. Gimė Sablauskų km., Akmenės valsč., Mažeikių apskr. I JAV atvyko 1949 m. Buvo aktyvus „Švyturio“ jūrų šaulių kuopos narys bei „Pilenų“ stovyklos taktininkas. Viešą atsisveikinimą pravedė laidotuvių direktorė Yolanda Zaprackienė, „Švyturio“ jūrų šauliai dalyvavo su savo vėliava. Kuopos vadas Mykolas Abarius pareiškė užuojautą šeimai, mirus ilgametui nariui, darbu daug prisidėjusiam, kuriant „Pilenų“ stovyklą. Balandžio 3 d., po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos Bažnyčioje, kur jautrų pamokslą pasakė kun. Viktoras Kriščiūnėvičius, buvo palaidotas Holy Sepulchre kapinėse greta savo sūnaus a.a. Antano Roberto. Giliam nuliūdime paliko žmona Vladislava, dukra Wanda Shottroff, vaikaičius Edward Shottroff ir Lisa su vyru Rodney Miller, provai-

kaičius Amy, Richard ir Jamie. Sūnų Edward ir marčią Angelą, vaikaičius Danielle, Katie ir Keith. Vaikaitę Gabriela Shurkus. Lietuvoje 8 seseris ir vienas brolis. Laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda M. Zaprackienė.

PARAPIJIEČIŲ
SUSIRINKIMAS

Dievo Apvaizdos parapijos metinis parapijiečių susirinkimas sekmadienį, balandžio 13 dieną, 12 val. vidurdienį, Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Dienotvarkėje bus apžvalga praėjusių metų įvykių; komitetų narių rinkimai; ateities planai; klausimai ir sumanymai.

SPECIALUS
KOMITETAS PRADĖJO
DARBĄ

Sudarytas specialus naujo klebono ieškojimo komitetas: Kastytis Giedraitis — pirmininkas, nariai: Janina Ūdrinė, Vytas Petrulis, Jurgis Jurgutis, Vytas Rauckis ir Andrius Butkūnas jau pradėjo savo darbą. Komitetas siuntinė laiškus visiems JAV gyvenantiems lietuvių kilmės kunigams. Tame sąraše yra 300 kunigų.

PIRMOJI KOMUNIJA

Sekmadienį, balandžio 20 d., 10:30 val. ryto šv. Mišių metu dešimt vaikų priims pirmą Komunią ir vienas — Sutvirtinimo sakramentą. Sakramentus suteiks vysk. Paulius Baltakis.

MIRĖ ALEKSANDRA
SEDLICKIENĖ

Kovo 30 dieną savo bute, Detroito mirė a.a. Aleksandra Sedlickienė, sulaukusi 84 m. amžiaus.

A.a. Aleksandros Sedlickienės laidotuvių rūpinosi velionės globėja Pranciška Televičienė. Velionė buvo „Švyturio“ jūrų šaulių kuopos ir Šv. Antano altoriaus draugijos narė. Balandžio 3 d., po gedulingų šv. Mišių Šv. Antano parapijos bažnyčioje buvo palaidota Woodmere kapinėse. Mišias atnašavo kun. Alfonsas Babonas. Laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda M. Zaprackienė.

SOL. V. BABRAVIČIAUS
KONCERTAS

„Lietuviškų melodijų“ radio valandėlės programoje, š.m. balandžio 8 d. vedamoje Algio Lapšio, dr. Rasa pranešė, kad balandžio 27 d. Dievo Apvaizdos Kultūros centre 12 val. koncertuos sol. Vytautas Babravičius. Visuomenė kviečiama koncerte dalyvauti. Prieš koncertą bus galima pasivaikinti lietuvišku maistu. Visi laukiami.

ŠV. ANTANO
ALTORIAUS
DRAUGIJOS METINĖ
ŠVENTĖ

Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Atvelykio sekmadienį, balandžio 6 d., buvo aukojamos šv. Mišios už gyvas ir mirusias Altoriaus draugijos nare. Mišias aukėjo klebonas kun. Alfonsas Babonas. Giedotojų ir vargonavimu Stasys Slizys. Įspūdingai skambėjo „Panis Angelicus“ ir „Ave Maria“. Skaitinius skaitė Richardas Strakšys. Per pamokslą kun. Babonas sveikino visas Altoriaus draugijos nare. Au-

Daytona Beach, FL, lietuvių choras „Sietynas“ po sekmingo koncerto.

kojimui aukas nešė draugijos pirmininkė Josephine Janulaitė ir narė Natalija Sližienė.

Po Mišių gražus būrelis narių ir svečių dalyvavo mažojoje saleje narių suruoštuose suvestiniuose pusryčiuose ir metiniame susirinkime. Pirmininkė Josephine Janulaitė sveikino nare ir padėjo už dalyvavimą šv. Mišiose, susirinkime ir vaišėse.

Altoriaus draugija buvo įsteigta 1943 metais. Jos steigėja Marija Boris, kuri iki jos mirties (1966 m.) draugijai pirmininkavo. Draugija rūpinosi altorių puošimu, užtiesė altoriaus pirkimu bei pataisymu. Parūpindavo ir kamžbas bei kitus liturginius drabužius.

Dabar draugijai priklauso 19 narių: Josephine Janulaitė, pirmininkė, Eugenija Bulotienė, Elena Čizauskienė, Jadvyga Griniene, Stefani Jušienė, Regina Juškaitė, Bernice Markavič, Ona Kašalė, Antanina Leparskienė, Antanina Petrasienė, Danutė Petrasienė, Ona Pusedriene, Ona Šadeikienė, Onutė Selenienė, Natalija Sližienė, Morta Strakšienė, Marytė Strakšytė, Pranciška Televičienė ir Ursulė Vitienė — garbės narė.

Regina Juškaitė

GARY, IN

VASARIO 16-TOS
ŠVENTĖ

ALTo, Lietuvių Bendruomenės ir Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bendromis pastangomis, Lietuvos Nepriklausomybės Gary, Indianoje, buvo švenčiama sekmadienį, vasario 16 d.

Minėjimą pradėjo pamaldomis bažnyčioje, kur su vėliavomis organizuotai dalyvavo Vytauto posto legionieriai ir lituanistinė mokykla.

Už kovose dėl Lietuvos laisvės žuvusių karių ir partizanų, Sibire ir Vilniuje mirusių kovotojų šv. Mišias aukėjo ir pamokslą pasakė prel. Ignas Urbonas. Auką nešė ALTo, Lietuvių Bendruomenės ir lituanistinės mokyklos jaunimo atstovai. Lietuvos laisvę skirdi didelę žvakę uždegė Birutė Vilutienė.

Po pamaldų visi nuvyko į mokyklą, kur buvo pakeltos JAV ir Lietuvos vėliavos. Mokiniai, tautiniai drabuželiais pasipuošę, laikydami rankose lietuviškas vėliaves, vėliavų aikštelę apjuosė ratu. ALTo pirm. Vincas Gomuliuskis tarė žodi, legionieriai pakėlė ir kariškai pagerbė vėliavas.

Salėje vyko oficialioji minėjimo dalis. ALTo pirm. Vincas Gomuliuskis pradėjo minėjimą. Įnešamos vėliavos. Solistė Laima Žiukienė gieda JAV ir Lietuvos himnus. Arch. Kęstutis Pocius perskaito Vasario 16-tos Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą. Prof. Vaida Tracy skaito pamokslą. Vaida yra gabi lietuvaite, labai gerai išmokusi anglų kalbą Vilniuje, ją čia dėsto Purdue universitete

amerikiečiams. Jos paskaita nebuvo mums įprasta istorinė šios šventės tema; ji įdomiai ir nuosirdžiai nušvietė kas vyko Vilniaus lietuvių šeimoje tą Sausio 13-osios naktį, kada buvo nutraukta televizija ir radijas. Kilo didelė baimė, kad bolševikai, keršydami pradės vel masinius tremimus į Sibirą.

Meninę dalį atliko solistė ir Vilniaus muzikos mokyklos dėstytoja Laima Žiukienė. Ji moko dainavimą ir mūsų lituanistinėje mokykloje. Ji, kartu su mokiniais, padainavo: „Tau brangi tėvyne“. „Vai ko nusižvegei“, „Valio, Lietuva!“ (su vėliavėmis), vadovavo vaikų eilėraščių, juos derindama. Dvi mergaitės atliko „Spalvas“ visiems vaikams ir mokytojais pritariant. Programą baigė su visais dalyviais dainuojant visiems žinomas liaudies dainas: „Kur eisiu, eisiu“, „Daug, daug dainelių“, „Augo kieme klevelis“ ir baigiant — „Lietuva brangi“.

Perskaitomi Kongreso atstovo ir miesto mero sveikinimai. Minėjimas baigiamas visų dalyvių pakvietimu vaišėms.

I.U.

SEATTLE, WA

VASARIO 16 - TOS
ŠVENTĖ

Vasario 16-ji — Lietuvos Nepriklausomybės diena buvo švenčiama Latvių saleje š.m. vasario 8 d. Čia dalyvavo nemažai aukštųjų pareigūnų: JAV Kongreso atstovas Jim McDermott, University of Washington profesorai: Daniel Waugh, James West ir Tom DuBois; Estijos garbės konsulas Seattle Mart Kask; oficialūs estų ir latvių bendruomenių atstovai. Senatoriaus Slate Gorton ir Kongreso atstovės Jennifer Dunn atstauti sveikinimai buvo perskaityti šiame susirinkime.

JAV LB Krašto valdybos pirmininkės adv. Reginos Narušienės kalbos pagrindinė mintis buvo Lietuvos išjungimo iš NATO būtinybės tolimo Lietuvos saugumo užtikrinimui. R. Narušienė ragino kiekvieną balsuojantį susisiekti su savo atstovais ir paprašyti jų paramos Lietuvos ir NATO išjungimo reikale. Kai vakaro eigoje buvo paskelbta, kad Kongreso atstovas McDermott sutiko paremti rezoliuciją, klausytojai savo dekinimą jam išreiškė entuziastingu plojimu.

Po trumpo pertraukos buvo linksma ir įvairi koncertinė programa. Virtuozė pianistė Jūratė Audejaitienė paskambino Čiurlionių Grupę „Lankas“ 28 jaunuoju nuostabiai šoko ir dainavo, liaudies dainas puikiai atliko „Ūkanos“ ir entuziastingai šoko „Lietučių“ šokėjai. Vakaronė baigėsi suvestine lietuviška vakariene.

Malonu buvo kai vakaro eigoje visi susibūrę „Mama“ Aleksandrą Gylienę ir Juliją Steele pasveikino jų 90-to gim-

tadienio proga sudainuodami „Ilgiausių metų“.

Daug žmonių prisidėjo prie šio svarbiausio mūsų bendruomenėje metinio renginio. Daliai Lapatinskaitei-Hagan lengva buvo sutelkti organizatorių pastangas. Ačiū visiems! Ypač dėkojame „neapdairuotiesiems virtuvės didvyriams“, kurie visą vakarą paukojo patarnaudami kitiems. Ačiū Daliai Tutlytei-Mrowiec, Valytei Sparkytei ir jų talkininkams.

IŠRINKOME NAUJĄ
VALDYBĄ

Rinkimuose, pravestuose ataskaitiniame bendruomenės susirinkime, š. m. kovo 15 d. buvo išrinkta nauja valdyba: Rasa Raišytė—pirmininkė, Inga Gaurienė—vicepirm., Marytė Oksaitė—sekretorė, Marytė Jozaitienė—įždininkė, valdybos nariai: Jūratė Audejaitienė, Irena Blekytė, Arūnas Gaurys, Gintas Nalis ir Jeanette Norris, „Tulpė Times“ redaktorė Zita Petkienė palieka valdyboje garbės narę. Naujoji valdyba išrinkta 1997-1999 m. laikotarpiui.

„SEK GINTARO KELIU“

Šeštadienį, balandžio 26 d., 7 v.v. Latvių centre, 11710-3rd NE, Seattle vyks „Sek Gintaro keliu“ varžytinės ir pasilinksminimas. Varžytinėse bus daugybė vertingų laimikių — apmokėtos atostogų kelionės, gintaras ir kt. Varžytinėmis siekiama sutelkti 15,000 dol. Washingtono universiteto Baltų studijų programai, kuriai iki 1998 metų pabaigos reikalinga 775,000 dol. kad ši programa galėtų įsigyti nuolatinį statusą universitete. Šis vakaras bus kupinas staigmenų ir linksmybių. Dalyvavimas 10 dol. asmeniui.

Loterijos būdu laimingas Baltų studijų programos remėjas laimės dviem asmenims apmokėtą kelionę į Lietuvą, Latviją, Estiją ir Suomiją. Del laimėjimams bilietų prašoma kreiptis pas Ireną Blekytę, tel. 206-721-0745.

Seattle Estų sąjunga, Latvių Washington valstijos draugija ir Washington valstijos Lietuvių Bendruomenė sutelkė jėgas praversti varžytines ir paremti Baltų studijų programą. Ši programa yra pirmoji universitetinio lygio programa JAV, kurioje dėstomos trys Baltijos kraštų kalbos. Programa pradėta vietinių baltiečių bendruomenių ir University of Washington bendrą pastangų dėka, priklauso universiteto Skandinavų mokslų skyriui.

BALŲ STUDIJŲ ŽINIOS

Danijos užsienio reikalų ministras Jorgen Orstrom Moller š. m. vasario 7 d. University of Washington kalbėjo apie Baltijos kraštų išjungimą iš Europos.

Dosnūs knygų aukotojai iš Kalifornijos ir Čikagos padidino University of Washington knygyną lietuviškomis knygomis, ypač išvijo literatūros

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažinant pašto išlaidas, pakvitatimai už gautas prenumeras nesunsiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokesį, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuva:			
(Air cargo).....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida			
Užsakant i užsienį			
oro paštu.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė

Administratorius - Ignas Budrys

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius laisvo savo nuomonės. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasikelti kopiją.

ir istorijos srityse.

Inai Bertulytei Bray pasi-traukus iš Baltų studijų komiteto, jos vietą užėmė Marytė Oksaitė.

Jau sutelkta arti 104,000 dol. nuolatinei Baltistikos studijų programai University of Washington paremti. Iki 1998 m. pabaigos būtina sutelkti 775,000 dol. Žengiamo artiausio tikslo, bet dar ilgas kelias, tad laukiame jūsų aukų. Čekiai siunčiami: University of Washington Foundation, Baltic Studies Program, P.O. Box 353420, Seattle, WA 98195-3420. Galvokime apie savo vaikų ateitį ir išlaikykime šią programą.

Prof. Lotta Gavel-Adams, į jos dėstomą kursą „Skandinavų rašytojų“, 1996 m. rudenį įjungė ir lietuvių moterų darbus.

Lingvistas profesorius Bill Darden š. m. gegužės 21 d. University of Washington kalbės apie baltų-slavų lingvistiką, o gegužės 22 d. — apie baltų-slavų veiksmažodžio išvystimą. Prof. Darden University of Chicago vadovauja slavų kalbų bei literatūros skyriui ir yra daugelio mokslinių straipsnių apie baltų kalbas autorius.

Š. m. gegužės 6 ir 7 d. universiteto patalpose vyks konferencija dėl NATO praplėtimui Europoje. Baltų studijų programos darbuotojai siekia užtikrinti, kad Baltijos kraštų pažiūrai būtų atstovaujama šioje konferencijoje. Dalyvaus apytikriai 25 mokslininkai ir

vyriausybės atstovai iš Šiaurės Amerikos ir Europos, jų tarpe ir Lietuvos. Informacija apie laiką ir vietą gali suteikti universiteto Skandinavų skyrius, tel. 206-543-0645.

Šiais metais baltų kalbas studijuoja 17 studentų: 7 - latvių kalbą, 5 - lietuvių ir 5 - estų.

Balandžio mėn. bus pranešta ar JAV vyriausybė skirs dotaciją 1997 metams remti universiteto tarptautinių mokslų skyrių, kuris taip pat palaiko Baltų studijų programą.

Papildomas žinias apie visus minimus reikalus gali suteikti universiteto Skandinavų skyrius, tel. 206-543-0645.

BŪSIMI RENGINIAI

Metinis Lietuvos Dukterų dr-jos susirinkimas vyks gegužės 18 d., 2 val. p.p., Nijolės Raišienės namuose. Visos lietuviškos kvietiamos įsijungti Dukterų labdarininko veiklon. Metinę gegužinę mėlynų socialinę liepos 27 d. praves Emilija Tutlienė ir Dalia Tutlytė-Mrowiec.

„Lanko“ vaikų šešių dienų stovyklą rugpjūčio mėn. pabaigoje numato praversti tėvų komiteto atstovės Inga Gaurienė ir Rasa Matienė. Stovyklausiame Kursą latvių stovyklavietėje, netoli Shelton mieste, Olimpia pusiasalyje.

Zita Petkienė

LINAS SIDRYS, M.D.

Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-0622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

ARAS ŽIUBA, M.D.

AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630)527-0090
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630)435-0120

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708)596-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA
Kab. Chicagoje uždaras
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už priėmimą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimus (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialtybe - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708)742-0255
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, LTD.

6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Sirdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS - SIRDIES LIGOS
7722 S. Kezie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 742-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p. - 7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaras, ketvirt. 1-3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

PASIKLYDĖLIAI TARP DVIEJŲ PUŠŲ

EDMUNDAS SIMANAITIS

Dabartinis lietuvių kalbos žodynas (1972 m.) rašo, kad pilietis, tai „kurios nors valstybės nuolatinis gyventojas“. Na, o kaip apibrėžiama gyventojų sąvoka? Pirmoji reikšmė — „kas kur gyvena“. Še tau, moti, devintinė! Pakanka kur nors gyventi ir jau tampa pilietiu? LKŽ aiškina, kad pilietis yra „pilnateisės kurios nors valstybės narys“, o pilietybė — „asmens priklausymas valstybei ir su tuo susijusi jo teisinė padėtis“. Vargu ar kalbininkams, tvarkiusiems žodyną, galima priekaištauti dėl sąvokų teisinės painiavos. O kad jos esama, gyvenimas rodo vartinę pavyzdį.

Konstitucijoje — mūsų valstybės pagrindiniame įstatyme, daug rašoma apie žmogaus ir piliečio teises ir laisvą mažai apie piliečio pareigas. Piliečio sąvoka turetu apimti ne tik teises, bet ir pareigas. Tai iš principo neatsiejamai dalykai. Piliečiu tampa tik tas gyventojas, kuris gimdamas įgyja ne tik teises, bet ir pareigas. O, jei suaugęs gyventojas apsisprendžia tapti valstybės piliečiu ir siekia pilietybės, tai ji suteikia ne tik teises. Gyventojas šiuo atveju savanoriškai priima ir piliečio pareigas.

Viena piliečio pareigų labai aiškiai suformuluota Konstitucijos 139 straipsnyje: „Lietuvos valstybės gynimas nuo užsienio ginkluoto užpuolimo — kiekvieno Lietuvos Respublikos piliečio pareiga“. Štai kur su iš tikrųjų pilietišku pasitenkinimu, lengva būti aiškiai ir drauge įsamiu. Įstatymo jėga. Ne gyventojas, ne atsitastelio, ne parėjūno, ne kolonisto, iškančio lengvos ar dykos duonos, o piliečio pareiga ir teisė. Reikšminguosius žodžius sukeičiau ne šiaip sau. Tiesiog esminis dalykas. Pirmiausia reikia duoti, kad galėtumei reikalauti ir imti.

Nūdien paprastų, aiškių, pamatinųjų tiesų kartojimas darosi vis labiau aktualus. Širdis džiaugiasi, kai tas tiesas primena Seimo nariai, vyriausybės aukšti pareigūnai, savivaldybių tarybų nariai. Dar įdomiau, aktualiau ir visuomenei naudingiau, kai šias tiesas kol kas, deja, pro sąpaštus dantis viešpadii šypsena ir jausdami atslėnkantį teisėtą debesį, ima kartoti nevienodo svorio atsakomybės našta užsikrovę mitrus mutininkai, žvalūs policininkai, orūs teisėjai. Šešelinės ekonomikos (paprastai — kontrabandos), „verslininkai“ pilietinės parei-

gos sampratos aiškinimui sau galvų kol kas nekvaršina. Nereikėtų šiuose žodžiuose įžvelgti nepagarbos teismui, policijai, muitinei kaip svarbioms valdžios institucijoms. Šneka sukasi apie pareigos nesuvokimus, ar naudingai sau ją nustatymus į šalį, tų institucijų pareigūnus.

Kai kuriose visuomenės formavimo priemonėse jau pradėdama formuoti nuomonę apie nereikalingumą laikytis Konstitucijos, atvirai tyčiojantis iš piliečio pareigos. Šis reiškinys sustiprėjo po to, kai buvo Seimo priimtas ir prezidento pasirašytas valstybinio saugumo pagrindų įstatymas. Jo įgyvendinimas daug ką keis mūsų gyvenime. Jame kalbama apie būtinumą rengti besąlygiškai savignai agresijos atvejus. Valstybinio saugumo užtikrinimas tampa svarbiausiu vidaus ir užsienio politikos tikslu. Konstitucijoje įrašyta, kad „piliečiai privalo atlikti karo ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą“. Štai gerokai erzina kai kuriuos, piliečio pasą įsigijusius, Lietuvos gyventojus. Štai „Lietuvos rytė“ buvo filosofuojama, kad „po ilgos pertraukos istorijoje Lietuvos jaunuoliai ir jaunuolės turi retą progą modeliuoti savo biografijas kaip tinkamai. Gėto psichologijos sunykimas yra svarbiausias Nepriklausomybės vaisius“.

Šia tiradėle, kaip sudrįskusia marška, bandoma pridengti tikrąją, baimę, nepatogumą sau (jeigu tik šitai?) vykdyti pilietinę piliečio pareigą. Ka galėtų reikšti „modeliavimas savo biografijos kaip tinkamas“? Lietuvoje vengiama tarnauti kariuomenėje tapo antipilietiška norma. Nesigėdima postringauti apie „smukusį kariuomenės prestižą“, apie „kvailelius, einančius tarnauti“, neišgalėjusius išsipirkti, nes tėvų pinigėje tik centukai.

Iš tikrųjų naudinga, būtina ir pilietiška labai sveika vis dažniau priminti dar nesusiutėjusiems piliečiams tariaimai banaliai, o iš tiesų išmintingas, istorijos ne kartą patikrintas, tiesas. Šveicarams, danams, švedams pasirengimo ginti tėvynę pareiga jau seniai tapo įprastine gyvenimo norma. Nėra abejonės, kad ir mes to išmoksim. Jaunuoliai turi turėti teisę „modeliuoti savo biografijas“, tik vykdydami piliečio pareigas. Demokratija anaipol ne chaosas, o piliečio suvokta atsakomybė už pareigų vykdymą ir pasinaudojimą

Čikagos lietuviai su kard. Joseph Bernardin ir vysk. Alfred L. Abramowicz.

DAR KARTĄ APIE „BIBLIOGRAFIJOS ŽINIAS“ LIETUVOJE

Nuo 1951 metų Lietuvoje yra leidžiamos „Bibliografijos žinios“. Ankščiau šis leidinys buvo kitokio pobūdžio, ypač dėl užsienio lietuvių periodikoje pasirodantių straipsnių ar užsienyje leidžiamų knygų. Dauguma jų iš viso nebūdavo įtraukiami į bibliografiją. Tačiau dabar reikalai pasikeitė ir beveik prieš pusantį metų pradėta leisti net atskira „Bibliografijos žinių“ sąsiuvinį, kuriame sužymimi užsienyje leidžiamos spaudos rašiniai. Tas leidinys vadinasi „Lituanika“ su pažyma — „Lietuva pasaulio spaudoje“ ir išėina kartą per mėnesį.

Reikia pasakyti, kad čia yra įtraukiami straipsniai ne vien tik iš lietuvių kalba išėinančių leidinių (laikraščių ir žurnalo), nors daug jų yra lietuviški laikraščiai ar žurnalai. Apie tai trumpai jau yra tekę rašyti „Drauge“ (1996 m. rugsėjo 7 d.) ir tas straipsnis jau yra įtrauktas „Bibliografijos žinių“ 1996 m. Nr. 11 sąrašą.

I Čikagą atkeliavo vėl trys nauji „Lituanikos“ numeriai, kuriuose suregistruoti net 1852 straipsniai (Nr. 9-613, teisėmis).

„Gėto psichologijos“ apraškos, ištrūkusios iš sovietijos lagerio, tikriausiai kurį laiką bus dar gajos. Pilietiško ugdymo — niekada nenu-trūkstantis procesas. Šis procesas buvo gerokai sulėtintas. Del to visuomenė nemazai prarado. Priešvartizaciją praeisčių reikia ieškoti. O pasiklydusiems tarp dviejų pušų — pareigos ir teisių — reikia pagalbei. Geriausias būdas — veiksmingai mokyti gerbti Įstatymą. Demokratijos sąlygomis tai anaipol ne nuodėmė, o neišvengiama būtinybė.

Nr. 10-609, Nr. 11-630). Čia šalia bibliografinių žinių, taip pat parašoma, ką tie rašiniai liečia. Sąsiuvinio pabaigoje yra asmenvardžių rodyklė, o pradžioje — nurodytas sąsiuvinio turinys, o taip pat duodamas ir periodinių leidinių, kurių straipsniai yra sąsiuvinyje užregistruoti, sąrašas.

Reikia pažymėti, kad čia yra naudojami visi, užsienyje leidžiami, lietuviški leidiniai, nors, aišku, iš dažniau išėinančių laikraščių ar žurnalo, daugiau užregistruota ir straipsnių. Pagal užregistruotų straipsnių, pirmoje vietoje eina „Draugo“ dienraštis ir jo kultūrinis priedas. Kaip matyti iš sąrašo, „Draugo“ straipsniai čia patenka beveik iš kiekvieno jo numerio. Be „Draugo“, 1996 m. Nr. 11 dar suregistruoti straipsniai iš „Akiračių“, „Darbininko“, „Dirvos“, „Europos lietuvių“, „Laisvosios Lietuvos“, „Lietuvių balso“, „Mūsų pastogės“, „Nepriklausomos Lietuvos“, „Tėviškes aidų“, „Tėviškes žiburių“, „Aušros“ (Punskas), „Eglutės“, „Laiškai lietuviams“, „Pasaulio lietuvių“, „Skauto aidų“, o taip nemažai skaičiaus lietuvių ir nelietuvių leidžiamų periodinių leidinių kitomis kalbomis.

Šio bibliografinio leidinio leideju pasirašo Lietuvos respublikos kultūros ministerija ir Lietuvos valstybinės Martyno Mažvydo bibliotekos lituanistikos skyrius. Jo redaktorėmis — sudarytojomis yra R. Budvytė, A. Miltenytė, A. Myskova, o atsakomoji redaktorė — Silvija Vėlavienė. Techniniu redaktoriumi žymimas Leopoldas Venckauskas. Kiekvienas numeris turi 40 didelio formato puslapių. Tiražas tik 280 egz., kaina 3.50 litų.

Ed. Šulaitis

ANGLŲ KALBA — IŠ JAV VADOVĖLIU

Amerikos centre 26 Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų pedagogams perduota anglų kalbos mokymo priemonių rinkinių, kurių bendra vertė 12 tūkst. JAV dolerių.

Tai vadovėliai, knygos mokytojams, pratybų sąsiuviniai ir kasėdės „Intercom 2000“ ir „Perspectives 2000“. Jungtinėse Valstijose šie rinkiniai naudojami mokant anglų kalbos kitakalbius.

Dovana gauta pagal Amerikos pagalbos Rytų Europos demokratijoms programą. Ją devintojo dešimtmečio pabaigoje inicijavo kelios Rytų Europos valstybės. Lietuva prie jos prisijungė 1992 metais.

Kartu su atvykusiais iš JAV vadovėlių autoriais pedagogai atsirinko Lietuvos mokykloms geriausias tinkančias. Tarpininkaujant Amerikos centrui vadovėliai buvo užsakyti ir pagaliau pasiekė Lietuvą.

Kartu su Amerikos centro, Švietimo ir mokslo ministerijos atstovais siuntos perdavimo ceremonijoje dalyvavę mokytojai neslėpė pasitenkinimo: toks mokymo priemonių rinkinys Vilniaus knygynuose kainuoja apie 150 litų.

PASVALYS RUOŠIASI JUBILIEJUI

Šių metų pabaigoje Pasvalys švęs 500 metų jubiliejų. Ta proga išleistas spalvotas žemėlapis „Pasvalys“. Jį galima įsigyti knygynuose. Pagrindiniai jubiliejaus renginiai vyks spalio vidury. Iki to laiko bus išleista knyga apie Pasvalio kraštą bei literatūrinis almanachas.

Tikimasi atidaryti ir šio krašto istorinį-etnografinį muziejų, kurį numatoma įkurdinti senajame kino teatre. Be to, Svalios ir Lėvens santakoje iškilis jubiliejui skirtas modernus paminklas.

(VL)

Danutė Bindokienė

Jo pėdomis?

Žmonės mėgsta sakyti, kad nieko nėra amžino — mūsų gyvenimą nuolat lydi dideli ir maži pasikeitimai. Vieni apima galbūt tik vieną asmenį arba nedidelę jų grupelę, kiti — šimtus, tūkstančius ar net milijonus. Kartais patys nustembame, kai netikėtai esame stipriai paveikiami kurio asmens ar įvykio.

Kai pernai rudenį Čikagos arkidiecezija prarado savo ganytoją, kardinolą Joseph Bernardin, prasidėjo spėliojimai, kas bus paskirtas eiti jo pėdomis, juo labiau, kad jas paliko neeilinis asmuo. Amerikiečių visuomenei, nuolat ieškančiai herojų, bet dažnai pastatančiai ant pjedestalo menkaverčius jų pakaitalus, kard. Bernardin galbūt buvo tikra staigmena, ne tiek vertintas, savo pastoracinio darbo Čikagoje metu, kiek jo pabaigoje, kuomet nepagydomos ligos ir savo mirties akivaizdoje sužibo tikrasis tikėjimo, pasiaukojimo artimui ir krikščioniškiems idealams dorybėmis.

Kard. Bernardin gedėjo ne vien katalikai, bet įvairių tikybų, visuomenės sluoksnių, rasinių bei tautinių grupių gyventojai. Jo laidotuves, pagal amerikiečių standartus, buvo tokios iškilmingos ir jausmingos, kokių galbūt gali tikėtis tik prezidentai. Visi TV kanalai transliavo tas liūdnas iškilmes, laikraščiai puslapius buvo tiesiog perpildyti detalėmis apie kardinolo gyvenimą, darbais, ligą, mirtį, jo kilnumą ir visus žodžius, pasakytus laidotuves.

Prisimenant, kokios žinios ir kokie žmonės užpildė Amerikos dienraščių pirmuosius puslapius, kard. Bernardin gyvenimo, mirties bei laidotuvių aprašymai tam tikrą laiką pakėlė skaitytojų ir aukštesnę dvasinę pakopą. Buvo galima bent valandėlį atsisėsti nuo žudynių, plešikavimų, tarpautinių kvičių ir sensacingai pateikiamų žinių apie menkaverčius įvykius. Ir ne vien Čikagoje. Apie kard. Bernardin buvo kalbama ir rašoma visos valstybės mastu.

Tuoju po jo mirties prasidėjo spėliojimai, kas užims jo vietą vienoje didžiausių ir svarbiausių diecezių JAV. Vis iškilmingai, kaip ir kardinolas, buvo turės naują kardinolą arba bent arkivyskupą. (Kazkodėl, pagal tradiciją, arkidiecezijos vadovai vis paskelbiami antradieniais? Naujasis paskyrimas taip pat telpa į šią nusistovėjusią formą.) Ganytojo parinkimo procesas — ne taip jau paprastas. Žinoma, negėdyk, bet kam jau Dievis tokias akis įdėjo, su tokiomis ir į karstą guls.

Žiūrėjau pro langą, kol judu pasuko už tvarto kampo. Norejau ir pati bėgti pas juos, bet ant palangės pamatiau juodą skruzdėlę. Močiutė ir mama, jeigu kur namie ar net kieme pamatydavo skruzdėlių, tuoj užsivirindavo vandens ir plikydavo. Vienos, žinoma, neplikydavo, tik kai pamatydavo kur daug. Aš žiūrėjau ir galvojau, ar senelė dėl tos vienos eis kurti ugnį, o skruzdėlę, kaip niekur nieko, šnirinėjo po palangę, palipo ant rėmo, pažiūrėjo pro stiklą į laukus, — bent man atrodė, kad pažiūrėjo. — nepamatai, ka norejau pamatyti ir vėl sugrįžo ant palangės. Jau norejau klausyti močiutės, ka ji darys tai skruzdėlytei, kai pamatiau Severiuką iš už tvartų išbėgantį. Jis tuoj man pasirodė kitoks, rądom per veidą braukę, tik, kai atbėgo į kiemą, pamatiau, kad visas šlapias, kad nuo drabužių vanduo bėga.

— Severiukas parbėga visas šlapias! — sušukau. — Marce turbūt ir jį išskalbė, — pridėjau. Senelė sustabdė ratelį ir jau buvo bekylanti, kai Severiukas išlappėjo į trobą ir atsėdėjo baigti pusryčių. — Kodėl visas šlapias? Ar į kudrą įkntai? — eidama prie stalo klausė močiutė. (Bus daugiau)

SEVERIUKAS

JURGIS JANKUS

21

— Ka? Kaip čia dabar keliais žodžiais apsakysi. Būtum vaiko nesiuntusi, pati būtum pamatiusi, — suko kalbą į šalį tėvukas. — O pamatyti buvo ko, — pridėjo ir tėvas. — Bet kas buvo? — spyrė Marcelė. — Buvo didelis, bet kai pamatė daug, tai ir pabėgo. Ar jis iš to stribilinko ištruko, irgi neapsakė. Tik medžiai sušvilpė, paskum papelkė užsibaavo, bet trenksmo nebuvo girdėti, — savo prikerę Kazys. — Ar jūs nematėte po langą?

— Tėvukai, ar tikrai? — nerimo Marcelė. — O kaip manai, ar Kazys ten buvo, ar ne? — Tai aš patamsy daugiau ne kojos per slenkstį, — tvirtai užtikrino. — Net ir prie židinio basu. — Kam jūs dabar mergaitę gasdinat? Tikri nelabieji! — susibarė senoji, bet vyrai nieko nebeapasakė. Nė nešyptelejo, nei vienas į kitą nepasizžiūrėjo. Kiekvienas pasiėmė savo darbą, o Severiukas vėl užgūlė pliauską ir nėrė balaną po balanos.

— Aš ilgai nežinojau, ka galvoti. Įėjusi į trobą, tuoj mesdavau akis į krosnį, ar nepamatysiu ožio. Juk jeigu jis ištruks iš stribilinko, tai gali ateiti ir ant mūsų

krosnies. Tik kai paklausiau Severiuko, ar nebijo, kad gali kada užbulti ožys, jis tik nusijuokė ir pasakė, kad viską sugalvojo tik Marcelė pagąsdinti.

Netrukus Severiuką visi labai pamėgom. Ypač aš. Kiekvieną vakarą laukdavau jo pargenančio karves, nes jis retai kada teparedavo tuščiom. Vis ką nors parnešdavo. Tai lazdelę gražiai išringuotą, tai karklo žievės dūdelę, tai iš alksnio išsuktą švilpynę. Pats sau buvo pasidavęs birbynė. Žadėjo išsukti ir man, bet aš vis negalėjau išmokyti birbiniuoti. Neuztekto tik pūsti, bet reikėjo mokėti ir liežuviu užkšti birbynės galą, o man vis nesisekė. Kai išmokau, padarė ir birbynę. Ilga tokią, net su šešiomis skylutėmis. Tai birbiau per dienas. Vieni net iš trobos vydamo, kad ausų neišbirbtiau. Ypač Marcelė nepatiko mano birbimas. Būdavo kai tik pradėdau, ji tuoj ir griebia už mazgotės. Atsimenu vieną vakarą net akis išsproginau: Severiukas į kiemą įbraškėjo su vienračiu. Stumi, o jis tarsi. Tą vakarą net vakarietės nenorejau eiti — tarškinau ir tarškinau kieme iš vieno galo į kitą.

Jis buvo toks, kad, rodos, visiem galėjo patikti, bet ne Marcelė. Iš pirmos dienos ėmė jai nepatikti, bet po to, tuu tu tupu, ėmė visiškai nekęsti. Būdavo kai tik Severiukas į trobą, per dieną su banda nusilakstęs, tuoj — padaryk tą, paduok tą, atnešk tą. O kai tas nešokdavo kaip iš ugnies daryti ką palieptas, kartais

net užsimodavo, o piktų žodžių tai tikrai nepagaileidavo.

Sykį, Severiukas dar nebuvo baigęs pusryčių, Marcelė įleikė į trobą ir užšaukė:

— Ar atbulais dantim kramtai, kad dar nepavalgei? Eik! padėsi nuvilkti žlugtą prie kudros.

Severiukas padėjo šaukštą ir kilo nuo stalo, bet močiutė sustabdė ratelį, atsiskuko į Marcelę ir net rūstokai įsiterpė:

— Kam tu tą vaiką vis gainioji. Juk nedega. Pavalgys ir padės.

— O kai vėl išlėks pas karves, ar po laukus jo lakstysiu?

Šiaip jis Marcelės vaikomas nesiskubindavo, bet tada pakilo nuo stalo, pasake, kad pabaigs sugrįžęs, ir išėjo.

Aš pasilipusi ant suolo žiūrėjau, kaip Severiukas įsirėžęs tempia rogutes su šlapio žlugto primustu kubiuku, o Marcelė eina iš paskos, kultuvę į ranką pasiėmusi ir į šalis dairydamosi, lyg norėtų, kad visi pamatytų, koki arkluką savo valioji turi.

Kodėl Marcelė nepadeda Severiukui traukti? — paklausiau atsiskukusi į močiutę. — Jis vos pavalka.

Senoji pakilo nuo ratelio ir taip pat priejo prie langų. Valandėlį pažiūrėjo, paskum pasake:

— Tegu sugrįš, aš jį kaip reikiant pagėdysiu. — O

nusisukdamas prie ratelio, turbūt tik sau dar pridėjo: — Gėdyk, negėdyk, bet kam jau Dievis tokias akis įdėjo, su tokiomis ir į karstą guls.

Žiūrėjau pro langą, kol judu pasuko už tvarto kampo. Norejau ir pati bėgti pas juos, bet ant palangės pamatiau juodą skruzdėlę. Močiutė ir mama, jeigu kur namie ar net kieme pamatydavo skruzdėlių, tuoj užsivirindavo vandens ir plikydavo. Vienos, žinoma, neplikydavo, tik kai pamatydavo kur daug. Aš žiūrėjau ir galvojau, ar senelė dėl tos vienos eis kurti ugnį, o skruzdėlę, kaip niekur nieko, šnirinėjo po palangę, palipo ant rėmo, pažiūrėjo pro stiklą į laukus, — bent man atrodė, kad pažiūrėjo. — nepamatai, ka norejau pamatyti ir vėl sugrįžo ant palangės. Jau norejau klausyti močiutės, ka ji darys tai skruzdėlytei, kai pamatiau Severiuką iš už tvartų išbėgantį. Jis tuoj man pasirodė kitoks, rądom per veidą braukę, tik, kai atbėgo į kiemą, pamatiau, kad visas šlapias, kad nuo drabužių vanduo bėga.

— Severiukas parbėga visas šlapias! — sušukau. — Marce turbūt ir jį išskalbė, — pridėjau.

Senelė sustabdė ratelį ir jau buvo bekylanti, kai Severiukas išlappėjo į trobą ir atsėdėjo baigti pusryčių.

— Kodėl visas šlapias? Ar į kudrą įkntai? — eidama prie stalo klausė močiutė.

(Bus daugiau)

CICERO MIESTE APRIMSTA POLITINIS AISTROS

Vėl perrinkta lietuvių kilmės miesto prezidentė

Jau nuo praėjusio rudens vakariniame Čikagos priemiestyje — Cicero mieste plačiai virė politinės aistros, nes buvo rengiamasi artėjantiems miesto rinkimams. Čia dėl įvairių priežasčių vyko skilimas miestą valdancioje respublikonų partijoje ir keli iš vadovybės išėjo (ar pašalinti) nariai suformavo savo grupę šioje partijoje, ji išstatė kandidatų pirmiūnų rinkimuose, kurie vyko vasario 25 dieną. Bet pergalę pelnė (nors ir ne taip lengvai) ligšiolinė miesto prezidentė, lietuvių kilmės Betty Laurin-Maltešė, kuri balandžio 1 d. įvykiuose pagrindiniuose rinkimuose lengvai nugalėjo demokratų partijos atstovą Charles G. Hernandez (pirmojo gavo 7,898, o antrasis — 4,496 balsus). Tokia pat panašia balsų dauguma laimėtojai išėjo ir kitų valdybos narių rinkimai.

Betty Laurin-Maltešė.

Taigi taip trumpai būtų galima apibūdinti tokį triukšmingą ir nelauktą šių rinkimų etapą. Normaliai respublikonų (trumpai vadinama GOP) partija šiame mieste būdavo labai solidari ir nuo senų laikų žinoma kaip viena iš nedaugelio Amerikoje, kuri padėdavo ne tik lengvai išrinkti vietinius kandidatus, bet ir labai prisidėdavo prie Illinois ar visos Amerikos partijos kandidatų išrinkimo.

Pasigenda lietuvių John Kimbarko

Kas gi Ciceroje atsitiko, kad kilo tokia suirutė, apie kurią jau nuo praėjusio rudens plačiai rašė Čikagos didieji dienraščiai, o taip pat daug rodė ir televizija? Atrodo, kad tai buvo nepažabotų asmeniškos ambicijos, nepasidalinimas aptuopiamomis gėrybėmis.

„Chicago Sun-Times“ dienraštis vasario 25 dienos numerį išspausdino savo politinio komentatoriaus Steve Neal rašinį, kurio antrinė antraštė skambėjo taip „Kur tu išėjai, boss? Kimbarkai? Cicero GOP galetų tave dabar panaudoti“. Čia autorius nupaiskoja apie vis mažėjančią GOP įtaką šiame mieste ir besiplečiančią demokratų partijos galią. Per ilgus Cicero GOP „boss“ John Kimbarko valdymo metus šio vakarinio priemiesto respublikonų organizacija buvo tvirtovė. Kimbarkas, kuris buvo išrinktas į miesto valdybą 1948-aisiais ir joje išbuvo iki pat mirties 1983-ju metų, vadovavo vienai labiausiai disciplinuotai ir produktyviausią GOP mašiną visoje valstybėje. — rašo „Sun-times“ apžvalgininkas.

Toliau skaičiai, nurodantys kiek balsų gaudavo GOP J. Kimbarko valdymo metais ir kiek jų sugriebiama po jo mirties, ypač dabar, kuomet vadovybėje vyksta ambicijų karas. Paziūrėjime į patį mūsų tautietį J. Kimbarką, į kurį amerikiečiai yra nukreipę savo dėmesį. Iš kur gi jis atsirado? J. Kimbarkas gimė lygiai prieš šimtą metų (1897 m.) Čikagos seniausiam lietuvių telkiniu — Bridgeporte. Jo tėvai, kurie turėjo malūną netoli Vokietijos sienos Lietuvoje, tada kaip tik ne per seniai buvo į Ameriką atvykę „laimės ieškoti“. Jis buvo pakrikštytas Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje — seniausioje vietoje Čikagoje lietuvių bažnyčioje (gaila, kad neseniai ji buvo nugriauta).

Jaunasis Jonelis lietuvių kalbos išmoko iš tėvų, nes tuo metu dar lietuviškų mokyklų nebuvo. Jis išsimokslinimą gavo Morton aukšt. mokykloje Cicero m., o vėliau dar lankė Morton prekybos kolegiją. Pradžioje dirbo kaip nekilnojamo turto pardavėjas, darbavosi šerifo raštineje, Cook County plentų įstaigoje ir kitur. 1916 metais įsijungė į politinę veiklą, aktyviai pradėdamas darbuotis respublikonų partijoje. Į Cicero miesto valdybą pirmą kartą buvo išrinktas 1948 metais miesto įkainuotojo postą (turėdamas įkainoti nekilnojamo turto: namus ir žemę ir pagal tai nustatyti mokesčius). Šioms pareigoms jis būdavo perrenkamas kas ketverius metus. Buvo siūloma kandidatuoti į miesto prezidentus, tačiau jis to nenorėjo, tačiau vėliau jį vis tiek išrinko miesto GOP vadu.

Mums yra įdomi J. Kimbarko lietuviška veikla. Su savo tautiečiais jam teko daug bendrauti pačioje jaunystėje. Kadangi daug lietuvių tais laikais angliškai nemokėjo, tai jis visur buvo kviečiamas vertėju. Tuoj pat įstojo ir į daugelį lietuvių organizacijų Cicero mieste. J. Kimbarkas priklausė Lietuvos Myletojų draugijai, Raudonosios rožės klubui, Lietuvos Kareivių draugijai, Lietuvių tvirtybei, Lietuvių namų savininkų klubui. Šiame klube jis aktyviai reikšėsi ir tais laikais, kuomet jį buvo įstoje daug tautiečių iš naujai atvykusių tarpo. Susirinkimų metų J. Kimbarkas duodavo savo patarimus įvairiais klausimais. Tik nežinia, kodėl po J. Kimbarko mirties, apie šį klubą (ar draugiją) nieko nebegirdėti lyg lietuvių namų savininkai šiame mieste neturėtų problemų.

As atsimenu, kuomet LB Cicero apylinkės valdyba 1959 m. buvo pradėjusi leisti laikraštį — „Cicero lietuvių“ (redagavo V. Linas, Ed. Šulaitis, J. Kreivenas) ir pirmame naujojo leidinio numeryje buvo įdėtas pasikalbėjimas su šiuo svarbiu mūsų tautiečiu. Čia ir klausimą „Ko linktume naujiesiems ateiviams?“ — J. Kimbarkas atsakė:

„Jūs esate mokyti, progresyvūs, siekite vietų miesto valdžioje. Mes, senieji jau esame pavargę ir savo vietas garbingiems piliečiams mielai užleisime. Lietuviams reikia tik užgniauzti pavydą ir tarp savęs susitarti. Aš visur ir visada esu pasirošęs lietuviams padėti“.

Tai iš tiesų, aukšniai patarimai, gauti iš šio labai mielo ir ramaus būdo mūsų tautiečio, su kuriuo asmeniškai bendrauti teko ne tik šių dienų valstybėje, — rašo „Sun-times“ apžvalgininkas. Toliau skaičiai, nurodantys

Lietuvos Dukerų draugijos centro valdyba ir seniūnas. I eil: R. Jautokaitė, D. Gierstikienė, V. Plepiene, J. Mikutaitienė, pirm. J. Krutuliene, I. Garunkšienė, G. Maldienė, R. Smolinskiene, E. Kantienė; II eil: S. Jelionienė, I. Vebriene, J. Zalagienė, E. Daugirdienė, J. Jarašienė, S. Vakseliene, M. Noreikiene, J. Ivasauskienė, V. Prunskienė ir A. Ankiene.

Tarp mūsų kalbant

SKĘSTA IR NESKĘSTANTIS

Tikriausiai tik retam neteko daugiau ar mažiau girdėti apie „Titanic“ laivą. Nors jis ir buvo laikomas neskęstamu, vienok jam buvo lemta nuskęsti Siaurės Atlanto vandenynė. „Titanic“ nuskendo, plaukiant iš Londono į New Yorką, atliekant pirmąją transatlantinę kelionę. Šiomis dienomis sukanka 85-eri metai nuo įvykusios nelaimės, kuri atsitiko 1912 m. balandžio 14 dienos naktį. „Titanic“ laivas, balandžio 11 d. išplaukęs iš Londono uosto, susidūrė su plūduriuojančiu ledkalniu. Praslinkus 2 val. 40 minučių nuo susidūrimo, laivas dingo vandenyno bangose. Laivui plaukė 2,340 keleivių ir įgulos narių. Daugiau kaip 1,500 žuvo — nuskendo.

Žuvusiųjų tarpe buvo ir vienas lietuvis, 27 metų amžiaus kunigas Juozas Montvila. Jis, Lietuvoje susidūręs su Rusijos caro persekiojimu, trumpai pabuvojęs Londone pas savo bičiulį kun. Kazimierą Matulaitį, keliavo į JAV. Jam buvo pažadėtas pastoracinės pareigos Worcester lietuvių parapijos bažnyčioje. Deja, jam nebuvo lemta pasiekti Naujojo pasaulio krantus. Yra žinoma, kad įvykus nelaimėi, kun. J. Montvila teikė visokeriopą pagalbą siaubo ištiktiems žmonėms. Jis, atsisakęs jam pasiūlytų gelbėjimosi priemonių, meldėsi, klausė išpažintų ir stengėsi visiems kuo galedamas padėti.

1985 m. amerikiečių ir prancūzų pastangomis, apie 420 mylių nuo Naujosios Fundlandijos krantų, buvo nustatyta „Titanic“ žuvimo vieta. Mokslininkas Robert Ballard, vadovavęs laivo paieškoms, nepareikšė jokių pretenzijų. Tačiau kiti asmenys kitaip galvojo. Buvo sudaryta bendrovė, kuri tikėjosi finansinio pasipelnymo. Jau pavyko įvan-

dens paviršių iškelti apie 4,000 didesnes ar mažesnes vertės dalykų.

„Business is business“, — sako amerikiečiai. „Titanic“, Inc. pastangas stebėjo 1,800 žmonių, kurių kiekvienas sumokėjo po 7,000 dol. Smalsuoliai naudojosi ekskursiniais laivais. Vykdomus darbus buvo galima stebėti specialiai įrengtuose video ekranuose.

Tai pati bendrovė praėjusiais metais pradėjo išnuskendusio laivo iškeltų anglių pardavinėjimą. Dailiai įrengtuose anglių žiupsnelis ir autentiškumą užtikrinantis pažymėjimas kainuoja 25 dol. To dar negana. Televizijoje jau rodomi vadinamieji „mini-series“. Šį mėnesį New York'e numatoma „Titanic“ muziklo premjera. Šio veikalo paruošimas pareikalavo 10 milijonų dolerių išlaidų. Šią vasarą JAV kino teatruose prasidės naujo filmo demonstravimas. Filmo paruošimo išlaidos siekia 120 milijonų dolerių. Galima dar paminėti vaikams skirtą iliustruoto leidinio, o taip pat ir pirmo knygos išleidimą. „Last Dinner on the Titanic“ knygoje aprašyti laivo valgyklų patiekalai. Galima įtarti, kad artėjanti „Titanic“ nelaimės 85 metų sukaktis kai kuriems vertėjoms stačiai tapo pasipelnymo šaltinis.

Tiesą pasakius, pasipelnymo troškulys buvo jaudinamas ir anksčiau. Negalima pamiršti, jog iki šiol jau buvo susukta 17 pilnametražinių filmų, 18 dokumentinių filmų ir išleista nemažiau 130 knygų. 1955 m. Walter Lord išleista knyga „A Night to Remember“ jau susilaukė 65 leidimų.

„Business is business“, tačiau ar toks verslas neprasilienkia su moralinėmis normomis — jau yra kitas klausimas. Yra mananti, kad kai kurių vertėjų pastangos prilygsta amžinojo poilsio vietų apipilešimui.

„Titanic“ laivą keliavusio ir nuskendusio kunigo Juozo Montvilos siela tikriausiai džiaugiasi Viešpaties karalystėje. Gyvieji rūpinasi a.a. kun. Juozą Montvilą paskelbti palaimintuoju.

Edvardas Šulaitis

Petras Petrutis

PADEKA

Dėkoju p. V. Maceikai, dideliu meno gerbėjui, labai jautriais žodžiais prisiminusiam mano Vyra a.a. Vladą Baltrušaitį. Jo padovanotos gero vyno dėžės buvo stebinanti dovana supažindinimo su Vladu Baltrušaičiu monografija popietėje, Balzeko Lietuvos kultūros muziejuje š.m. kovo mėn. 22 d.

L. Baltrušaitienė ir šeima

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS

Broker Associate

Patamauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite

BUDRAIČIUI

Bus. 773-585-6100 Pager 773-308-0307

Fax. 773-585-3997

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX

REALTORS

(773) 586-5959

(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

ELEKTROS

(VEDIMAI) — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

773-778-3313

KLAUDIJUS PUMPITIS

AUTOMOBILIJO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.

Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse

S. Kane kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. (708) 424-8654

773 581-8654

J & S CONSTRUCTION

„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas,

tel. 630-969-2658

MISCELLANEOUS

KMIECIK REALTORS

7922 S. Pulaski Rd.

4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataravimas. Įkainavimas veltui.

MISCELLANEOUS

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINOS, SALDYTVUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.

H. Deckys

Tel. 773-585-6624

Išnuomojamas 1 kamb.

gražiame, moderniam name;

visi patogumai, galima naudotis virtuve. Pigi nuoma.

Tel. 773-778-6536

Skubiai, pigiai

parduodu automobilį,

Eagle-Summit DL' 93m.

Tel. 773-254-7965

Dažytojas ieško darbo.

Dažau namus iš lauko ir vidaus. Turiu darbo leidimą.

Sigitas, tel. 708-728-9708

ČIA GALĖJO BŪTI JŲSŲ REKLAMA AR SKELBIMAS

J. Geniušas, Dirigentas

G. Žilys, Režisierius

LIETUVIŲ OPERA

41-asis sezonas

Friederich von Flotow

4 veiksmų opera

MARTA

1997 m. balandžio 13 d.,

3 val. po pietų

Morton auditorijoje

2423 S. Austin Blvd.

Cicero, Illinois

Bilietai: Seklyčioje, 2711 W. 71st. St., o Spektaklio dieną 1 val. po pietų salės kasoje. Autobusų bilietai: Seklyčioje. Išvyksta sekmadienį 1 val. 15 min. po pietų nuo parapijos kiemo Marquette Parke, ir sustoja S. California Ave. ir 44th St. Po spektaklio sugrįžta į tas pačias vietas.

Visus ir iš visur kviečiame atvykti į vienintelį šios operos spektaklį.

Ričardas Sokas, Chormeistras

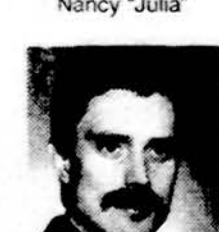
Sabina Martinaitytė, Lady Harriet 'Marta'

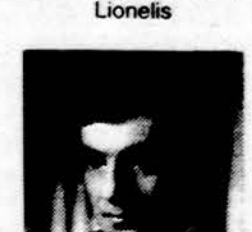
Rita Prokšaitė, Nancy 'Julia'

Jonas Antanavičius, Lionelis

Vytautas Juozapaitis, Plunkettas

Juozas Melnikas, Tristanas

Vaclovas Morkus, Tesejas

Marijadas Motekaitis, Akompaniatorius

BAIGĖ KELIONĘ KALĖDŲ NAKTĮ

Eidama 75-sius metus, visą gyvenimą skubėjusi visiems palengvinti skausmą, nugailėta vėžio ligos, su sąmone ir dideliame skausme, Kūčių naktį užbaigė žemišką kelionę „Gajos“ korporantė, vaikų ligų profesorė Elena Marcinkevičiūtė-Matukynienė. Lygiai prieš dvejus metus mirė jos gyvenimo draugas dr. Antanas Matukynas, pagarsėjęs radiologas Klaipėdoje.

Dr. Elena Matukynienė.

tiška. Išėjusi iš ligoninės, vėl puolėsi užbaigti darbus. Pareigos jausmas, skubėjimas kitiems padėti, pamirštant save, palaikė jos paskutines jėgas. Tris savaites prieš šventes atsigulė Klaipėdos ligoninėje, atidavus savo darbo rankraštį spaudai, su dideliu noru sulaukti Kūčių ir Kalėdų. Pradžiugino, kai prieš Kūčias ligoninėje jai atnešė išspausdintą jos studiją.

Dr. Elena buvo nepaprastos valios, plačios ir užjauciančios širdies, atsidavusi artimui, šeimai ir profesijai asmenybe. Buvo atkakli rezistentė, palaikė ryšį su pogrindžiu, priklausė Gajos korporacijai, kartu buvome Kauno studentų „Gajos“ korp. valdyboje 1943-44 metais.

Kūčių naktį, tik 50 min. po vidurnakčio, dr. Elena Marcinkevičiūtė-Matukynienė mirė. Palaidota Palangoje, šalia savo vyro Antano. Nuliūdusios liko jos dvi dukterys Jūratė ir Audronė su šeima.

Dr. Kazys Ambrozaitis

Elena Marcinkevičiūtė gimė 1922 m. kovo 21 d. Šiauliuose. Su pagyrimu baigė Kauno Medicinos fakultetą 1945 metais ir buvo palikta dirbti vaikų ligų klinikoje asistente. 1950 m. buvo perkelta į Telšius, o 1952 m. pakviesta į Klaipėdos respublikinę ligoninę vaikų ligų skyriaus vyriausią gydytoja, kurioje išdirbo 25 metus. Uoliai dirbo mokslinį darbą ir 1963 metais apgynė disertaciją vaikų ligų specialybėje. Jos rūpestiu buvo įsteigta Klaipėdos miesto ir krašto Pėdiatų moksline draugija, kuriai vadovavo iki 1977 m. Jai buvo suteiktas nusipelnusios gydytojos vardas.

1977 - 1992 metais dirbo Klaipėdos Raudonojo Kryžiaus ligoninėje vaikų ligų konsultante. Tuo patiu metu nepamiršo ir mokslinio darbo, artimai bendradarbiavo su Klaipėdos krašto moksline draugija, paskelbė daug darbų. 1993 metais pradėjo dirbti Psichofiziologijos Rehabilitacijos institute Palangoje, kartu ruošė studiją vaikų kvėpavimo ligų temomis. Būdama silpnos sveikatos, po anksčiau širdies operacijos, nors ir dukterų prašoma, nesustojė dirbti. Išsiplėtusi vėžio liga ją privertė atsigulti Kauno Medicinos akademijos klinikoje. Ten praėjusią vasarą pasiteiravau apie jos sveikatą, gavau atsakymą, kad padėtis bevil-

VELIONĮ JUOZĄ SODAITĮ PRISIMENANT

Jis buvo taikus, nuoširdus ir kantrus darbuotojas Lietuvos Muzikologijos archyve nuo 1985 iki 1995 metų. Du kartus savaitėje jis autobusu atvykdavo į Jaunimo Centrą, tvarkydavo spaudos iškarpas, jam ypatingai patikdavo rinkti iškarpas „Kultūrinėje veikloje“ iš Kanados savaitraščio „Tėviškos žiburiai“. Jėgoms mažėjant 1995 metų vasarą jis šią pareigą atsisakė. Lituanistikos Tyrimų ir Studijų Centro direktorius dr. Jonas Rakauskas Juozui Sodaitiui atsiuntė padėkos laišką, kuriame buvo įrašyti tokie žodžiai: „Nuoširdžiai dėkojame Jums už dešimtmetį gražių pastangų mūsų pastojė. Linkime Jums kuo geriausios sveikatos ir tikrai užtarnauto poilsio“.

Artėjo Juozo Sodaitio 85 metų mirties sukaktis. Sekančiam „Muzikos žinių“ numerui buvo atrinkta graži jo nuotrauka garbingai suakcentuota paminėti. Bet mirtis paskubėjo. Nuotrauka teks panaudoti, bet jau kitoje vietoje, kur prisimenami Amžinybės išvykusieji. Ilgus mėnesius Sodaitis praleido ligoninėse, kur kasdieną jį lankydavo žmona Bronė ir sūnus

Šiluvos šventovė.

Nuotr. Onos Rušenienės

Vytautas, o savaitgaliais duktė Virginija. Po to jis ilgus mėnesius buvo namuose, rūpestingai artimųjų šeimos narių globoje. Paskutinį kartą jį aplankiau 1996 metų gruodžio mėnesį. Jis pažvelgė į žurnalą „Muzikos žinios“, linktelėjo galva, bet kalbėti jau negalėjo.

Juozas Sodaitis.

Juozas Sodaitis gimė 1912 m. balandžio 9 d. Jiezne, Alytaus apskrityje. 1932 metais Kaune baigė šv. Cecilijos muzikos ir chorvedybos kursus. Buvo vargonininkas Birštone nuo 1938 iki 1944 metų. Sunkio 200 dainų melodijų su tekstais ir už tai laimėjo Lie-

tuvų Tautosakos archyvo II premiją. Po II Pasaulinio karo Danijoje suorganizavo lietuvių pabėgėlių chorą, rengė koncertus, įdainavo dvi dainas į plokšteles, kurios buvo perduotos per Kopenhagos radijo stotį.

1950 metais iš Danijos išvyko į Australiją, bet ten ilgiau nepasilik. 1954 metais emigravo į Kanadą. Winnipege buvo lietuvių šv. Kazimiero parapijos vargonininku ir choro vėdeju. Nuo 1956 iki 1962 metų gyveno Windsor, Ontario, ir ten vadovavo lietuvių chorui. Su choru dalyvavo tautybų renginiuose. 1962 metais persikėlė į Čikagą ir kurį laiką buvo Dievo Apvaizdos parapijos vargonininku. Bridgeporto lituanistinėje mokykloje vadovavo mokinių chorui. 1964 metais suorganizavo Vytauto Didžiojo šaulių moterų sektetą, kuris su pertraukomis gyvavo iki 1993 metų. Nuo 1987 iki 1995 metų Sodaitis buvo lietuviškų pamaldų vargonininku Brighton parko lietuvių parapijoje. Balzeko Kultūros muziejuje jis ilgus metus buvo Muzikos skyriaus vėdejas.

Zilevičiaus-Kreivėno Lietuvos Muzikologijos archyvo darbuotojai reiskia gilią užuojautą žmonai Bronėi, sūnui Vytautui, dukrai Virginijai Paulauskienei ir jos šeimai.

Kazys Skaisgirys

VIENERI METAI BE ZOSĖS ADOMAVIČIUTĖS

Laikas taip bėga, tarytum sraunau upelio vanduo. Štai, rodos, neseniai, lyg tai būtų vakar, išlydėjome a.a. Zoselę į Amžiną tėvynę, kovo 7 d. lygiai metai, kaip tai įvyko.

Sesuo Matilda Marcinkienė su šeima, norėdama pagerbti savo mirusią sesutę, surengė kuklų a.a. Zoselės vienerių mirties metinių prisiminimą. Kaip paprastai, prisiminimai pradėti šv. Mišiomis. Taip buvo ir šiuo atveju. Kovo 7 d., 10 val. ryte, kun. Juozas Vaišnys, SJ, aukoję gedulo Mišias jėzuitų koplyčioje. Mišių dalyviai, kurių buvo apie 30, kartu su kunigu meldėmės už velionės sielą, prašydami gerąjį Dievulį būti jai gailėtingu. Po gedulo pamaldų visi buvome pakviesti užkasti lietuviškoje „Seklyčioje“.

Jau užkandus, miškininkas Jonas Žebrauskas tarė trum-

pą, bet prasmingą, žodį. Pirmiausia apgailestavo netikėtą išsiskyrimą, toliau palygino visas tris seseris: Emiliją Adomavičiūtę-Trimakienę, Zosę Adomavičiūtę ir Matildą Adomavičiūtę-Marcinkienę. Jonas Žebrauskas pastebėjo, kad a.a. Trimakui ir a.a. Marcinkui ankstokai iškeliauvę į Amžinybę, abi šeimos nepasimetė, parodė savo tvirtą valią ir nuosprendį, kad reikia viską priimti, kas likimo skirta.

Tokiu būdu patios motinos emėsi iniciatyvos, kad vaikai būtų išmokslinti. Kas ir įvyko: vaikai baigė mokslo, motinos įsijungė į visuomeninę veiklą - Lietuvos gerovei. Jo žodžiais tarant, tos dvi šeimos yra vertos pagarbos. Taip pat padėjo Matildai Marcinkienei, jos šeimai ir sesers dukrai dr. Mildai Trimakaus už suruoštą gražų bei kuklų a.a. Zosės Adomavi-

IN MEMORIAM

EMILIJĄ KUTKIENĘ
(1923.VIII.21 - 1997.III.19)

Emilija Kutkienė, sulaukusi 73 m. amžiaus, mirė 1997 m. kovo mėn. 19 d. Fordo ligoninėje, Detroit, Mich. Velionė užaugino gražią šeimą ir pasireiškė Detroito lietuvių kultūrinėje ir organizacinėje veikloje. Velionės nueitas kelias paminėtinas, iškeliant keletą biografinių bruožų, kurie tepaliekia šeimai kaip brangus atminimas.

Emilija Valentinaite-Kutkienė gimė 1923 m. rugpjūčio mėn., 21 d. Betygalioje, Raseinių apskr. Baigė Kelmės pradžios mokyklą ir Raseinių gimnaziją. 1944 m. su tėvais pasitraukė į Vakarų ir apsisitojo Ansbacho stovykloje, Vokietijoje. Čia susipažino su inž. Vytautu Kutkumi, kur abiejų jungtuvės buvo palaimintos 1946 m. kovo mėn. 4 d.

Į JAV atvyko 1949 m. ir apsisitojo Philadelphiajose mieste. Po metų persikėlė į Detroitą, o vėliau pastoviam gyvenimui įsikūrė Dearborn, Mich. Vytautas Kutkus pragyvenimui dirbo Forde mechaninės inžinerijos skyriuje, kai tuo laiku Emilija buvo šeimos siela ir širdis ir užaugino Vytautą, Mindaugą, Birutę ir Laimutę. Suprantama, Emilijai teko dar daugiau pasižvelgti šeimai, nes Vytautas Kutkus daug valandų nutraukė nuo šeimos ir jas skyrė organizacinei veiklai. Matyt, Emilija sutiko su vyro veikla, nes buvo palanki lietuviškai kultūrinei ir organizacinei veiklai. Paaugūnusi šeimą ji pati įsijungė į vietines organizacijas. Emilija priklausė šioms organizacijoms: Stasio Butkaus šaulių kuopai, Detroito Birutietėms, Kultūros klubui, Lietuvių fondui, BALF'ui, JAV Lietuvių bendruomenei, „Draugo“ fondui. Pažymėtina, kad Emilija Kutkienė labai stengėsi, kad Detroito veiklų kanklių ansambliu, kuris keletą metų vietiniuose renginiuose parengimui atlikdavo meninės programos dalį. Kanklių ansambliui vadovavo Dana Petronienė, o Emilija Kutkienė buvo administratore.

Lietuvių išsivijios kultūrinė ir organizacinė veikla daug pasitarnavo priaugančioms kartoms, kurios iki šios dienos tebėra sveika ir sąmoninga Lietuvos dalimi. Emilijos Kutkienės nueitas kelias išsivijioje yra atžymėtas ne tik išmokslinta šeima, bet ir paaugūtomis valandomis lietuviškai veiklai. Tik gaila, kad Emilija neteko džiaugtis sveikata, kuri kaskart vis blogėjo.

Emilija Kutkienė.

Už velionės sielą ketursavaičio šv. Mišios bus atnašaujamos balandžio 20 d. sekmadienį 10 val. 30 min. Šv. Antano lietuvių parapijos bažnyčioje, Detroit, Mich.

S. Slizys

čiotės mirties metinių prisiminimu. Tuo jo žodis ir buvo baigtas.

Velionė buvo kilusi ir Marijampolės, iš profesijos mokytoja. Pergvenusi pirmuosius išvežimus, rusams grįžtant atgal į Lietuvą 1944 m., Zosė pasitraukė į Vakarų, kaip ir mes visi. Vėliau atvyko į šią laisvės šalį ir gyveno Čikagoje. Čia gyveno su seseria Matilda ir jos šeima iki staigios savo

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1997 m. balandžio mėn. 10 d.

5

A.†A. SESUO M. ALEXA BAGDON, SSC

Mūsų mylima Sesele mirė 1997 m. balandžio 8 d., sulaukusi 79 metų.

Priklausė šv. Kazimiero Seserų kongregacijai 64 metus. Pasiliko nuliūdę šv. Kazimiero seserys ir artimieji giminės: dukterėčios ir sūnenai, pusseserė vienuole sesele Jeanne Moceyunas, SC.

Kūnas pašarvotas šv. Kazimiero vienuolyne, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, ketvirtadienį, balandžio 10 d. 10 val. ryto.

Laidotuvių šv. Mišios šv. Kazimiero Seserų vienuolyne koplyčioje ketvirtadienį, balandžio 10 d. 7 val. vakaro.

Laidotuvės šv. Kazimiero lietuvių kapinės penktadienį, balandžio 11 d. 10 val. ryto.

Prašome dalyvauti laidotuvių Mišiose ir pasimelsti už Seseles sielą.

Šv. Kazimiero Seserys ir giminės.

Laidotuvių dir. Gaidas-Daimid, tel. 773-523-0440.

A.†A. DR. KAZYS PEMKUS

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Saulėtekis. Šilti pavasario spinduliai atgaivino Tavo kūną ir sielą. Atverei akis: ... ir va, stabtelėjo laikas. Atsivėpė paskutiniam sūdievi, paskutiniam sauleleidžiui.

Prisimindami savo Tėvą, mirusį 1996 m. balandžio 15 d., užprašėme už jo sielą šv. Mišias, kurios bus atnašaujamos jo mirties metinių dieną šv. Onos bažnyčioje Vilniuje ir šv. Jono LaSalle bažnyčioje, Reading, PA.

Vaikai

PADEKA A.†A. PETRAS KIAUPA

1997 m. kovo 22 d. mirė mylimas Vyras, Tevelis, Senelis, Prosenelis ir Uošvis. Buvo palaidotas kovo 26 d. Betanijos kapinėse.

Dekojam vyskupui Hansui Dumpiui už pravestas religines laidojimo apeigas bažnyčioje ir kapinėse.

Nuoširdus ačiū muz. Arūnui Kaminskui ir „Tėviškos“ parapijos choro nariams su giesme ir vargonais atsisveikinti su velioniu.

Dekojame karsto nešėjams: Arvydai, Benui, Petriui, Rasmai, Markui ir Petrui.

Širdingai dekojame visiems už mums išreiktą užuojautą, geles ir pinigines aukas.

Dekojame laidotuvių direktoriui ponui Lakavičiui už malonų paskutinį patarnavimą.

Nuliūdę: žmona, dukros ir jų šeimos.

A.†A. JANINAI ADOMONIENĖ

mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą vyrui JONUI, vaikams, broliams dr. RIMUI VIENUŽIUI ir KĖSTUČIUI Lietuvoje bei jų šeimoms ir kartu liūdime.

Alma ir Valdas Adamkai
Jolita ir Algirdas Biručiai
Aldona ir Antanas Lipskiai
Praurimė ir Leonidas Ragai

Tragiškos nelaimės pasekmėje

A.†A. POVILUI ŽIČKUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamė žmonai ELENAI, sūnams RAIMUNDUI ir TOMUI su šeimomis, visiems giminėms ir artimiesiems.

Aniceta ir Antanas Januškos
Bronė Kuodienė
Adele ir Benediktas Povilaiciiai

mirties. Visuomeninė veikla velionė nepasizymėjo, bet savo aukomis rėmė tas organizacijas, kurios dirbo Lietuvos gerovei. Taip pat lankė susirinkimus, renginius. Reikia pripažinti, kad velionė buvo religinga ir susipratusi lie-

Ant. Repšienė

TRANSPAK

Knygos siunčiamos Jūsų pasirinktai bibliotekai arba privačiam asmeniui į Lietuvą, €59 sv., minimumas \$25.00.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru - AIR CARGO, komercinės siuntos.

Pinigai pervedami doleriais -nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas.

MAISTO SIUNTINIAI: Daugelis patenkintų klientų pakartotinai kasmet siunčia Transpak paruoštas aukštos kokybės maisto produktų siuntas.

\$98.- rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių sultys, margarinai, aliejus, sūris, sausainiai, tirpi kava, malta kava, kakava, arbata, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, riešutai, žirneliai, agurkai, šokoladas, aspirinas, vitaminai, 55 svarai.

\$39.- šventinis - tirpi kava, malta kava, arbata, kakava, mėsos konservai, vaisių sultys, sausainiai, saldainiai, aspirinas, vitaminai.

\$45.- vaikams - kakava, dešra, mėsos konservai, javainiai, vaisių sultys, riešutinis šokoladinis sviestas, sausainiai, saldainiai, vitaminai.

TRANSPAK, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telefonas: (773) 838-1050; Fax (773) 838-1055

Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

TAUTOS FONDO NARIŲ DĖMESIUI

Tautos fondo metinis narių susirinkimas vyks gegužės 3 d. Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. 9 val. r. t. pranciškonų koplyčioje bus aukojamos Mišios Tautos fondo remėjų intencija. Susirinkimo pradžia — 10 val. r. Pakvietimai su Igaliojimo lapeliais visiems nariams jau išsiųstini. Jei esate Tautos fondo narys ir negavote kvietimo su igaliojimu, prašome pranešti TF raštinei: 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, tel. 718-277-0682. Metinio susirinkimo metu vyks TF Lietuvos atstovybės pirm. dr. Napoleono Kitkausko paskaita aktualiais Karaliaučiaus krašto klausimais. Visi TF nariai ir svečiai maloniai kviečiami metiniame susirinkime dalyvauti.

Lietuvos Vyčių 112 kuopos mėnesinis susirinkimas vyks antradienį, balandžio 15 d., 7:30 val. vak. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos saleje. Viešnia kalbėtoja bus Sv. Kryžiaus ligoninės vaistinė Mary Cutler. Visi kuopos nariai prašomi šiame įdomiame susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo bus vaišės.

REIKALINGAS ADMINISTRATORIUS

„Draugui“ reikalingas administratorius nuo š.m. balandžio pradžios. Pageidaujamas su universiteto laipsniu verslo administracijoje arba sąskaittyboje (accounting), arba su ilgąmetę praktika ir turėti patyrimą kompiuterių vartojimo sistemoje. Būtinai geras anglų ir lietuvių kalbos žinojimas. Geros darbo sąlygos ir atlyginimas. Suinteresuotieji prašomi siųsti pareiškimus „Draugo“ moderatoriui kun. Viktorui Rimšeliui, MIC. 4545 W. 63rd. Str., Chicago, IL.

„Aušros Vartų“/„Kernavės“ skaučių tunto iškilminga sueiga bus sekmadienį, balandžio 20 d., Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Sueiga pradės dalyvavimu 9 val. r. Mišiose Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje. Po Mišių PLC žemutinėje saleje vyks iškilminga sueiga ir tuntininkų pasikeitimas. Dalyvauti kviečiamos visos dabartinės ir buvusios „Aušros Vartų“ bei „Kernavės“ tunto tuntininkės, vadovės, sesės, tėveliai ir remėjai.

Skelbimai

x Tautinių šokių grupė „Lietuvos Vyčiai“ kviečia į jau tradiciniu tampa, pavaršarinį koncertą — vakarone „Aguonėlė“, kuris rengiamas Čikagoje, Jaunimo centre š.m. **balandžio mėn. 19 d., šeštadienį 5 v.v.** Vaisiūsine kava, pyragėliais ir pavaršariska nuotaka! Bilietai gaunami prie įėjimo.

(sk)

x Lietuvos Partizanų šalpai aukoję: \$400 Leonas, Petronėlė Krajauskai TTEE. per du įnašus: \$200 Lietuvių Bendr., Michiana, MI. \$100 Anelė Lukoševičiūtė atminimui a.a. partizano Kazimiero Lukoševičiaus. Lietuvių Bendr., Grand Rapids, MI. \$30 A. Sakalas; \$20 Konstancija Balzaras, M. Ališauskienė, A. Noreikienė, Veronika Paovys, V. Šalčiūnas; \$10 Jonas Kernagis. Lietuvos Partizanų šalpos fondas nuosirdžiai dėkoja aukotojams už aukas. Laisvės kovotojams. Aukos siųsti: **Standard Federal Bank, Acct. 663777, 4192 S. Archer Ave., Chicago, IL 60632.**

(sk)

x Marija Vaitkienė, Belleville, IL atsiuntė \$250, ir rašo: „Mes Nekalto Prasidėjimo Lietuvių parapija E. St. Louis IL. Verbų sekmadienį paruošėme Velykų stalą ir po pamaldų susirinkome parapijos saleje priešpiečiu. Nors mūsų čia tik maža saujelė, bet žmonės buvo dosnūs. Ponia Albina Gavelienė visada primargina labai gražių margučių ir žmonės juos mielai perka, o ji visus pinigų atiduoda mums. Maistas ir saldumynai yra veik viskas suaukota mūsų moterų. Tad vis keli dolerius padarome pelno daugiau. Visi pageidavo, kad ši syki pelnas — \$250 — būtų paskirtas Lietuvos seneliams. Prašome šiuos pinigų pagal mūsų pageidavimą, perduoti Lietuvos seneliams“. **„Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago,** pasistengs tai padaryti. Dekojame E. St. Louis lietuviams.

(sk)

x Balandžio 13 d. 10:00 v.v. Tėvų Jėzuitų koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios už a.a. min. Ed. Turauską, a.a. kons. S. Garbačiauską, a.a. prof. J. Eretą ir a.a. kun. J. Borevičių, SJ, su dideliu nuosirdumu globojusius lietuvių pabėgėlius Šveicarijoje 1945-48 metais.

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonais nuosimėčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (312) 847-7747.**

(sk)

x „Martos“ operos spektaklis įvyksta balandžio 13 d., sekmadienį, 3 val. po pietų, Morton auditorijoje, 2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL. Bilietai jau gaunami „Seklyčioje“, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. kasdien nuo 11 val. ryto iki 4 val. p.p. Šeštadieniais nuo 11 val. ryto iki 2 val. p.p. Bilietų kainos \$35 ir \$25 parterje, o balkone \$30, \$20 ir \$15. Galima bilietus užsisakyti ir paštu, tik reikia kartu siųsti čekį šiuo pavadinimu ir adresu: **Lithuanian Opera Co., Inc., 7013 S. California Ave., Chicago, IL 60629-1930.**

(sk)

x TRANSPAK praneša: Žiemarių miestelio pakraščių teka Strėva. 14 a. istoriniuose šaltiniuose Žiemariai minimi, kaip atsparos punktas prieš kryžiuočius jų kelyje į Vilnių. 1348 m. prie Strėvos, ties Žiemariais, vyko didelis mušis ir įsiveržusiais kryžiuočiais. Lietuvos kariuomenė čia sumušė ordną ir paėmė daug belaisvių. **P pinigai, siuntiniai ir komercinės** siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. **Transpak, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, tel. 773-838-1050.**

(sk)

Lietuvių fondo suvaziavimo spaudos komisijoje dalyvavo **Aldona Jurkutė**, ne Regina Juškaitė, kaip per klaidą korespondentas buvo pažymėjęs šios savaitės antradienio laidoje („Darnus Lietuvių fondo suvaziavimas“ 04.08).

Zarasiškių klubo Čikagoje metinis narių susirinkimas bus balandžio 16 d., trečiadienį, 1 val. p.p., Šaulių saleje, 2417 W. 43rd Str., Chicago. Visi nariai prašomi dalyvauti, aptarti tolimesnę veiklą ir pasivaikinti.

Motinos dienos pietus Pal. Jurgio Matulaičio misija ruošia gegužės 11 d., 12 val. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje saleje. Rezervacijas jau priima Irena Kazlauskienė, tel. 630-257-8346 ir Irena Šerelienė 630-243-0549. Visi kviečiami.

BALIUS!

Nežinau, iš kurio taško pradėti rašyti apie praėjusį „Spindulio“ tautinių šokių grupės metinį pokylį, kuris įvyko vasario 8 d. Svarstau: ar rašyti iš techniško atžvilgio, apie išgyvenimus, apie šokių, ar apie ruošą...

Penktadienio vakarą. Šiais metais kaskas ypatingo. Pas mane namuose ramu. Jau ryto pokylis, generalinė repetitija atlikta. Salė paruošta — ir neturiu, ką veikti. Jaučiuos lyg turėčiau draskytis, tampytis, kažką ruošti. Nera ką. Nejaugi taip susiorganizavome, kad neturiu ką veikti? Taip atrodo.

Šeštadienio rytas. Ką veikti? Televizija pažiūrėti? Dar ne laikas ruoštis, nors reikia vel peržiūrėti tautinius drabužius, sudėti video aparatūrą ir susikrauti puošnią suknelę. Tai ir užtruko koki pusvalandį. Ką dabar? Nemočiu šitaip tvarkytis. Aš išmušta iš vėžių.

Šeštadienio popietė. Gal reikia laimai paskambinti Lietuvon? Gal vel peržiūrėti drabužius? Gal patikrinti aparatūrą? Kur Rimutės baletu batukai? Jau lyg laikas krutėti. Ar jau apstojo snigtį? „Spindulio“ balius — tai reikią pūgos. Gal pradėti jau ruoštis važiuoti — keljai turbūt nenuvalyti.

Šeštadienio vakaras. Jau šokėjai susirinkę, viskas ramu. Svečiai ir tėveliai pradeda rinktis. Jau per velu ką keisti — kaip bus, taip bus. Laikas sustatyti šokėjus programai. Va, tai ir pirmoji bėda. Mano Rima pradeda verkėti, kad pavargus. Siaubas —

L.D.K. Birutės draugijos Los Angeles skyrius, įvertindamas „Draugo“ pastangas informuoti, jungti ir žadinti tėvynės meilę visos lietuviijos tarpe, atsiuntė 100 dol. auką mūsų dienraščio leidybai paremti. Tariaime nuosirdų aciu ir sveikiname Los Angeles birutietes, švenčiančias 40 metų savo draugijos sukaktį, linkėdami dar daug daug tų sukakčių sulaukti.

Sol. Juozas Malikonis, bosas, baigęs Lietuvos Muzikos akademiją, savo kūrybinėje veikloje yra apdovanotas keeliais Respublikos žymenimis ir garsėja išskirtiniu artisto talentu. Yra sukūręs daug personazų operose bei operetėse. Su koncertais aplankęs daugelį Europos valstybių. Jį girdėsime ir matysime šį sekmadienį „Martos“ operos spektaklyje Tristano vaidmenyje.

ar išeis jinai scenon? Tiek dirbom su patiais mažiausiais, o dabar... Ne tiek to — kas bus, tai bus. Rasa Poskočimienė, „Spindulio“ grupės vadovė, sveikina svečius, ir pradėdam. Pirmieji du šokiai, iškilmingas „Trejinis“ ir „Aštuonytis“ su įrašais Idomu, kokia publikos reakcija. Man labai patinka įrašai, o publika pripratus prie akordeono. Šokiai praejo sklandžiai, be jokių klaidų, ir niekas nenusisuko sprando ant naujai įrengtų grindų. Jose yra nusileidimas, kilimu apklotas, ant kurio labai slidu. Valio!

Dabar jau laikas vesti mažiausius scenon. Rimutė apsimaminus, stovi eileje. Gerai. Suplaukė vyresni vaikai scenon akompanuoti mažyliams dainą „Aguonėlė“. Sueina vel peržiūrėti tautinius drabužius, sudėti video aparatūrą ir susikrauti puošnią suknelę. Tai ir užtruko koki pusvalandį. Ką dabar? Nemočiu šitaip tvarkytis. Aš išmušta iš vėžių.

Toliau pasirodys mūsų studentai „Džigūnū“. Bus įdomu išgirsti publikos reakcija. Šis šokis labai kontroversinis. Muzika minorinė — tai daug kam iš karto atrodo, kad rusiška. Pasiėmus knygas ilgai ieškojau įrodymų, kad tai yra lietuviškas šokis, nors muzika gal netipinga. Suradau J. Lingio knygoje tokius

Šios milžiniškos mašinos volais kasdien sukasi redaktorių paruošti, rinkėjų rinkti, maketuoti, fotografuoti dienraščio „Draugo“ puslapius, kol pagaliau mašina darbuotojams ir skaitytojams pateikia gražiai išspausdintą, sulankstytą, paruoštą išsiųsti vienišiem užsienio lietuvių dienraštį „Draugą“. Jo leidybai reikia ne tik daug rankų ir galvų, bet taip pat ir širdies, todėl rengiami koncertai, pokyliai, laimėjimai bei kitoki renginiai, kad papildytų kasą. Š.m. gegužės 3 d. „Draugas“ rengia pavasarinį koncertą Jaunimo centre. Programą atliks svečiai iš Clevelando, Dievo Motinos parapijos choras „Exultate“.

Nuotr. Martin Gestauto

aprašymus: „Visa turimoji medžiaga, rodo, kad „Džigūnas“ — užnemuniečių šokis. Jo atsiradimo ir gyvavimo vietas — dabartiniai Prienų, Vilkauskio, Kapsuko, Šakių ir Kauno rajonai“. Ir apie J. Basanavičių „... Budamas 30 su viršum metų, jis jau galėjo spręsti ir apie šokių lietuviškumą. Be to, iš J. Basanavičiaus žodžių galima manyti, kad „Džigūnas“ buvo šokamas Užnemunėje... Greičiausiai pavadinimas atėjo iš Lenkijos... šokio žingsniai ir figūros, matyt, nuo senovės buvo grynai lietuviški, nes dėl šokio lietuviškumo, kaip manėme, neabejojo nė visiems gerai žinomi lietuvių kultūros bei literatūros veikėjai... Jie savo korespondencijose, kritikos straipsniuose ir literatūros kuriniuose „Džigūną“ laikė tautišku šokiu.

Žigūnas — pasiuntinys, nešantis kam nors žinią... „Džigūno“ pavadinimas yra nuo seno labai prigrįjęs, todėl jo nereiktų keisti“. Na užtenka apie tai — jaučiu kažkokį jausmą pasiteisinti, o gal ir pamokyti, nes žinau, kad keletas šokių grupių praeityje buvo neteisingai „sudirbtos“ dėl šio vieno šokio. Mūsų studentai jį gerai patiko, tik vargšas Vytas užkliuvo už savo platių kelnų — „Audra, jei aš būčiau šokęs, kaip šokdavau, neištiesęs pirštų, nebūčiau užkliuvęs...“ Toliau jaunių „Malūnas“, studentų „Siaudele“, ir jaunių „Kepurinė“. Dar vienas J. Lingio šokis! Atrodo, kad visi Lingio šokiai labai sunkūs. Šoko studentų šešios poros — ir lėkė, nesiekdami žemės. Mergaitės nusibosta vaikinių meilės žodeliai (Tu skaistesnė

už aušrelę, ir šviesesnė už saulelę, apkabinsiu pabučiuosiu...), ir liepia (Tu, padūkėli berneli, prieš mane neklaupk ant kelių, nekalbėk meilių žodelių). Galų gale, visi susitaiko ir sau linksmai šoka.

Programą užbaigta jaunių „Šitam dideliu būry“, spinduliečių sukurto „Spinduliuku“ ir „Tryptu“. Tryptas — vieta kur minami linai. Cho- reografija E. Morkūnienės. Koks jis smagus! Salė aidi būdingu tryptimu, ir matyti šokėjų džiaugsmas — o gal tik dėl to, kad programos pabaiga?

Jaučiu didelį pasitenkinimą ir pasididžiavimą mūsų šokėjais — jie atliko labai sunkią programą, įdėdami daugelį repetitijos valandų ir sielos. Reikės ruošti koncertą!

Audra Lintakienė

SVARBU: LAIŠKŲ RAŠYMAS AMERIKOS VALDŽIOS PAREIGŪNAMS PRAŠANT JŲ PARAMOS BALTIJOS ŠALIŲ ĮSTOJIMUI Į NATO.

- Prašome parašyti keturis laiškus: prezidentui, kongresmeniui ir abiem senatoriams
- Laiškas būtina turi būti parašytas ranka/mašinėle - originalas ir pasirašytas.
- Aiškiai pažymėkite vardą, pavardę ir adresą laiške, kad galėtum Jums atsakyti.
- Dekite pateiktų pavyzdinių laiškų tekstus, įrašydami savo valstijos ar rajono kongresmenų ir senatorių pavardes.

PAVYZDINIAI TEKSTAI:

Data <u>Jūsų vardas, pavardė</u> <u>Jūsų adresas</u> The Honorable William J. Clinton The White House Washington, D.C. 20500 Dear Mr. President: I strongly urge you to support the admission of Lithuania, Latvia and Estonia into NATO. <u>Jūsų parašas</u>	Data <u>Jūsų vardas, pavardė</u> <u>Jūsų adresas</u> The Honorable <u>Jūsų atstovo vardas, pavardė</u> U.S. House of Representatives Washington, D.C. 20515 Dear Representative <u>Jūsų atstovo pavardė</u>: I strongly urge you to support House Con. Resolution 10, introduced by Congressman Solomon, regarding the Baltic States and NATO. <u>Jūsų parašas</u>
Data <u>Jūsų vardas, pavardė</u> <u>Jūsų adresas</u> The Honorable <u>Jūsų vieno senatoriaus vardas, pavardė</u> United States Senate Washington, D.C. 20510 Dear Senator <u>Jūsų vieno senatoriaus pavardė</u>: I strongly urge you to support the membership of the Baltic States in NATO. Your support of H. Con. Res. 10 is important. <u>Jūsų parašas</u>	Data <u>Jūsų vardas, pavardė</u> <u>Jūsų adresas</u> The Honorable <u>Jūsų kito senatoriaus vardas, pavardė</u> United States Senate Washington, D.C. 20510 Dear Senator <u>Jūsų kito senatoriaus pavardė</u>: I strongly urge you to support the membership of the Baltic States in NATO. Your support of H. Con. Res. 10 is important. <u>Jūsų parašas</u>

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA
5600 SOUTH CLAREMONT AVENUE, CHICAGO, IL 60636-1039 USA

„Spindulio“ šokėjai Vytas Pabedinskas ir Monika Gvėdaitė.